

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1923—1924

INNEHÅLL:

1. Årsredogörelse.
2. Tillägg:
 - a) Uppgifter för frivilliga självstudier.
 - b) Ordning vid årsexamen den 7 juni 1924.
 - c) Inträdesfordringar och bortval av ämnen i ringarna III och IV.
3. Läroverkets nya gymnastikbyggnad, av kapten Hj. Elfman.

Vänersborg 1924
Vänersborgs Boktryckeri (Fritz Berg)

Redogörelse

för

Högre Allmänna Läroverket

i Vänersborg

Läsåret 1923—1924

A. Undervisningen.

1. Höstterminen började med inträdes- och flyttningsprövningar fredagen den 24 augusti och med allmänt upprop tisdagen den 28 augusti kl. 5,30 e. m., varpå den egentliga undervisningen tog sin början den 29 augusti kl. 8 f. m. och slutade den 18 december kl. 10,35 f. m. Avslutningen ägde rum den 20 december.

Vårterminen började onsdagen den 9 januari och kommer att sluta den 7 juni. Upprop ägde rum den 10 januari kl. 8,15 f. m.; varefter undervisningen omedelbart tog sin början; den är ämnad att fortgå till den 4 juni kl. 2,35 e. m.

Inträdes- och flyttningsprövningar ägde under höstterminen rum 24—28 augusti (4 dagar), under vårterminen 9—14 januari (5 dagar); vid slutet av innevarande vårtermin komma prövningar för inträde i klasserna 1 och 2 att försiggå under en dag.

2. Gemensam ledighet från undervisningen har lämnats hela läroverket:

a) under höstterminen: hela dagarna den 22 och 23 oktober (sedvanligt höstlov), 3 timmar den 3 november för deltagande i högtidligheten vid gymnastikbyggnadens invigning.

b) under vårterminen: 3 timmar vardera den 21 januari och 8 februari (idrottslov), den 22—23 februari (sedvanligt februarilov) och den 24 mars, varjämte ledigheten under de två söckendagarna vid pingstlovet utbytts mot ledighet den 24 april och 12 maj.

3. Till gemensam morgonbön, som förrättats omväxlande av lektorn och av adjunkten i kristendom i närvaro av rektor, hava lärjungarna samlats kl. 7,45 f. m.

Frivilliga ungdomsgudstjänster (för kl. 3—6, r. I—IV) samt barn gudstjänster (för kl. 1—2) hava anordnats under höstterminen 3 och under vårterminen 4 gånger resp.

Undervisningen i de obligatoriska läroämnena samt i välskrivning, teckning och gymnastik har varit förlagd till kl. 8—10,35 f. m. och 12—3,30 e. m. Den frivilliga undervisningen i franska har i femte klassen meddelats måndagar 12—12,45, torsdagar och lördagar 2,45—3,30 e. m., i sjätte klassen måndagar 2,45—3,30, tisdagar 1,50—2,35 samt fredagar 2,45—3,30 e. m. Frivilliga laborationer i fysik för II realringen hava ägt rum tisdagar 5,30—7 e. m. och för III realringen torsdagar 5,30—7 e. m. varannan vecka. Fjärde klassens lärjungar ha vid dessa laborationer varit delade i 3 avdelningar, vilka vardera laborerat en dubbel timme var tredje tisdag 1,50—3,30 e. m. I kemi ha frivilliga laborationer anordnats torsdagar 5,30—7 e. m. varannan vecka med R. III, med kl. 5 tisdagar 2,45—3,30 e. m. varje vecka. Den frivilliga undervisningen i instrumentalmusik har meddelats tisdagar 6,30—8, torsdagar och fredagar 5,45—8 e. m.; den frivilliga undervisningen i teckning måndagar, onsdagar och lördagar 2,45—3,30 e. m.

4. Den 25 januari besöktes läroverket av H. H. Eforus, Biskopen m. m. D:r Hj. Danell.

Den 23 november inspekterades gymnastikundervisningen av gymnastikinspektören, professorn N. F. Sellén.

5. —

6. Läro- och läseböcker.

* utmärker sådana böcker, som antingen tillhandahållas av läroverket eller utan att vara direkt påbudna av lärjungarna i allmänhet användas.

Kristendom.

	Klass o. ring		Klass o. ring
Svenska bibeln	1—IV	<i>Herner</i> , Israels historia	4
Svenska psalmboken m. Nya Psalmer	1—5	<i>Lundin</i> , Bilder ur kyrkans historia	6
<i>Bergqvist och Herner</i> , Bibliska berättelser, G. Testamentet	1—3	<i>Gummerus—Rosenqvist—Johansson</i> Lärobok i Kyrkohistoria	I—IV
<i>H. Anderson</i> , Den kristna tros- o. sedeläran	2—3	<i>Ahlberg</i> , Religionshistorisk översikt	II—IV
<i>N. Söderblom</i> , Levnaden, tron och bönen	1	<i>Ahlberg</i> , Den kristna världs- och livsåskådningen	II—IV
Katekesen, Östrands ed.	4—5	* <i>Levin</i> , Ur kyrkohistoriens källor	I—IV
* <i>E. Lönroth</i> , Bibliska gestalter ...	1—3	<i>Stave</i> , Jesu liv och verksamhet ...	5

Modersmålet.

<i>Kabner och Victorin</i> , Rättskrivningslära	1—5	* <i>Steffen</i> , Isländsk och fornsvensk litteratur	I
<i>Rebbe</i> , Svensk Språklära	2—5	<i>Björnson</i> , Synnöve Solbakken	III
<i>Rebbe och Fischer</i> , Exempelsamling	2—5	<i>Holberg</i> , Jeppe paa Bjerget	III
<i>Steffen</i> , Svensk Litteraturhistoria...	I—IV	* <i>Steffen</i> , Översikt av svenska litteraturen	II—IV
<i>Runeberg</i> , Fänrik Ståls sägner	2—3	<i>Shakspeare</i> , En midsommarnattsdröm, Hamlet, Coriolanus i Hagbergs övers.	III
<i>Tegnér</i> , Fritiofs saga	5	* <i>Meyer</i> , Svenska Parnassen	III
<i>Snoilsky</i> , Svenska bilder	5	<i>Mjöberg</i> , Svensk läsebok	4—6
<i>Lindvall</i> , Läsebok	1—3		
<i>Rydberg</i> , Vapensmeden	II		
<i>Runeberg</i> , Älgskyttarna	3—4		
<i>Heidenstam</i> , Karolinerna	I		

Latin.

<i>Ahlberg</i> , Latinsk grammatik	I—IV	Horatius och Catullus i urval av Risberg	III—IV
<i>Pontén</i> , Latinsk läsebok	I—II	* <i>Lindroth</i> , Romerska antikviteter	III—IV
* <i>Müller</i> , De viris illustribus	II—III	* <i>Cavallin</i> , Latinskt lexikon	I—IV
Ovidius, ed. Risberg	II—III	„ Latinskt skollexikon ..	I—IV
Livius XXIII, ed. Risberg	III—IV	* <i>Salenius</i> , Latinsk-Svensk ordbok	I—IV

Grekiska.

<i>Löfstedt-Sillén</i> , Grammatik	III—IV	<i>Mellén och Lundquist</i> , Grekisk elementarbok	III
<i>Mellén och Lundquist</i> , Grekisk läsebok	III—IV	Hom. Odyssé	IV

Tyska.

	Klass o. ring
<i>Calwagen-Nordgren</i> , Elementar-och läsebok	1—3
<i>Hjorth</i> , Grammatik	1—6, I—IV
<i>Bokelund-Rodhe</i> , Tyska översättningsövningar	3—6
<i>Rodhe</i> , Tysk läsebok för realskolan	3—5
<i>Hjorth och Heuman</i> , Tyska skrivövningar och brev	I—IV
<i>Polenz</i> , Erzählungen	6
<i>Riehl</i> , Burg Neideck	I

	Klass o. ring
<i>Kröger</i> , Die alte Truhe und andere Erzählungen	II
<i>Sudermann</i> : Frau Sorge	III
<i>Schiller</i> , Wilhelm Tell	IV
* <i>Hjorth</i> , Vermischte Lektüre o. <i>Liliencron</i> : Zehn ausgew. Novellen ...	III—IV
<i>Goodwin</i> , Skriftliga uppgifter för mogenhetsexamen	III—IV
<i>Hoppe</i> , Tysk-svensk ordbok, skoluppl.	
<i>Hoppe</i> , Svensk-tysk ordbok, skolupp.	
* <i>Auerbach</i> , Svensk-tysk ordbok.	

Engelska.

<i>Hammarberg och Zetterström</i> , Grammatik	4—6, I—II, R. III—R. IV
<i>Elfstrand</i> , Elementarbok	4—5
<i>Jespersen-Rodhe</i> , Engelsk läsebok för realskolan	5—6, I—III
<i>Calwagen-Lindqvist</i> , Översättningsövningar	R. II
<i>Zetterström</i> , Översättningsövningar	4—6, R. I
<i>A. Gissing-Hardy Reader</i>	L. IV

<i>Jerome</i> , Novel Notes	L. III
„ Three Men in a Boat ...	R. IV
<i>Larson</i> , English Fiction	R. III
<i>Stevenson</i> , Treasure Island	L. IV
<i>Wilde</i> , Happy Prince	L. III
* <i>Dickens</i> , David Copperfield	III—IV
<i>Lindgren</i> , Engelsk-svensk ordb. Skoluppl.	
<i>Wenström-Harlock</i> , Svensk-engelsk ordbok. Skoluppl.	

Franska.

<i>Bödtker & Höst</i> , Lärobok i Franska, ed. Malmberg	5—6
<i>Jespersen—Stigaard—Rodhe</i> , Fransk läsebok	II—III
<i>Edström</i> , Kortfattad fransk språklära	III—IV
<i>Daudet</i> , Lettres de mon moulin ...	IV

<i>Edström</i> , Lectures françaises II ...	III
* <i>Edström</i> , Lectures variées sur la France	III—IV
* <i>Schulthess</i> , Fransk-svensk ordbok	III—IV
* <i>Klint</i> , Fransk-svensk ordbok	III—IV
<i>Hammar</i> , Vocabulaire Français-Suédois	III

Historia.

<i>Odhner-Westman</i> , Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan	1—6
<i>Odhner-Hildebrand</i> , Fäderneslandets historia för gymnasiet	II—IV
<i>Pallin-Boëthius</i> , Allmän historia för realskolan	3—6
<i>Pallin-Boëthius</i> , Nyare tidens hist.	II—IV
<i>Montelius och Hildebrand</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens svenska historia	I

<i>Boëthius</i> , Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna historia	I
<i>Hildebrand</i> , Stats- och samhällskunskap för gymnasiet	IV
* <i>Rydfors</i> , Historisk läsebok	1—2
* <i>Estlander</i> , Allm. hist. i berättelser	3—5
<i>Hildebrand</i> , Stats- och samhällslära för realskolan	6

Geografi.

	Klass o. ring		Klass o. ring
<i>Carlson</i> , Skolgeografi, förra kursen	1—5	* <i>Fagerlund och Falk</i> , Geografisk läsebok	3—5, I—II
<i>Carlson och Fagerlund</i> , Skolgeografi, andra kursen	6, I—II		

Filosofisk propedeutik.

<i>Larsson</i> , Psykologi	III—IV	<i>Borelius-Strömberg</i> , Logik	III—IV
----------------------------	--------	-----------------------------------	--------

Matematik.

<i>Berg</i> , Räknelära för de allm. läroverken och flickskolor, omarbetad av Hagström	1—5	<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri för latinlinjen	L. III—L. IV
<i>Hedström och Rendahl</i> , Algebra	I—IV	<i>Josephson</i> , Rymdgeometri	R. III—IV
<i>Asperén</i> , Geometri	4—IV	<i>Collin</i> , Analytisk geometri	R. III—R. IV
<i>Hagström</i> , Proportionslärans tillämpning på plangeometrien	I—IV	<i>Hedström och Rendahl</i> , Logaritmtabeller	II—IV
<i>Tham</i> , Planimetri	II—IV	*Logaritmtabeller av <i>Lindman</i>	IV
<i>Hedström och Rendahl</i> , Trigonometri	R. II—R. IV	* <i>Rydberg</i> , Mat. uppgifter i student-skrivningarna	III—IV

Biologi.

<i>Bohlin</i> , Hälsolära	1, 6	<i>Bohlin</i> , Lärobok i biologi för realskolan, II. Botanik	1—6
<i>Bohlin</i> , Zoologi	2—5	<i>Forsell—Skårman</i> , Lärobok i botanik	I, III—IV
<i>Almqvist-Andersson</i> , Lärobok i zoologi	II—IV	<i>Krok och Almqvist</i> , Svensk flora I.	3—5

Fysik.

<i>Hellsten</i> , Experimentell fysik och astronomi	4—5	<i>Rendahl och Söderborg</i> , Astronomi	I
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik	R. I—R. IV	* <i>Rydberg</i> , Uppg. av mek. och fysikaliskt innehåll, givna i de skriftliga avg.-examina	R. III—R. IV
<i>Moll</i> , Lärobok i fysik, förkortad upplaga	L. I—L. IV	* <i>Almén</i> , Fysikaliska problem	R. III

Kemi och geologi.

<i>Johansson och Magnusson</i> , Kemi och geologi för realskolan. Häfte I—III	5—6	<i>Abenius</i> , Oorganisk kemi	R. I—R. IV
---	-----	---------------------------------	------------

7. Följande nya läroböcker ha införts med detta läsår:

i kristendom: *Söderblom*, Levnaden, tron och bönen i kl. 1, (sedan successivt i kl. 2 och 3) i st. f. *H. Andersson*, Den kristna tros- och sedeläran;

i modersmålet: *Ljunggren*, Stilarter och språkriktighetsregler i ring I—III.

8. Lärokurser.

Första klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: gamla testamentet. Söderblom, Levnaden, tron och bönen till sid. 80. Bibelläsning i anslutning till bibliska historien och den kristna tros- och sedeläran samt dessutom 1:sta Mosebok. Läsning ur Elisabet Lönroth, Bibliska gestalter. Kort översikt av kyrkoåret jämte kort framställning av svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok för första klassen jämte reproduktionsövningar; sagoberättande; övningar att urskilja de viktigaste ordklasserna och satsdelarna; rättskrivningsövningar. — *Reimers*.
- TYSKA, 6 t. Första avdelningen i elementarboken jämte motsvarande delar av form-läran; tillämpningsövningar i anslutning till läroboken. — *Reimers*.
- HISTORIA, 2 t. Berättelser ur Nordens guda- och hjältesaga samt äldre historia med stöd av den antagna läseboken; fäderneslandets historia under forntiden och medeltiden intill år 1389. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Världsdelar och världshav efter globen jämte korta upplysningar om jordens form och rörelse; övningar att förstå och använda kartan; Sveriges geografi utförligare, Norges geografi och översikt av den skandinaviska halvöns. — *Sjögren*.
- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik: De fyra räknesätten med hela tal; någon övning i räkning med decimalbråk. Huvudräkning. — *Sjögren*.
- BIOLOGI, 2 t. Människokroppen; undersökning av vitsippa, guldviva och hägg; gro-ningsförsök med bönor. Exkursion: 1 t. — *Sjögren*.

Andra klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet, berättelserna 1—57. Den kristna tros- och sedeläran: sid. 61—120. Läsning ur E. Lönroth, Bibliska gestalter. Bibelläsning: Evangelierna. En översikt av kyrkoåret samt en kort framställning av svenska kyrkans gudstjänstordning. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 5 t. Läsning av Lindwalls läsebok II. Reproduktionsövningar, muntliga och skriftliga; sagoberättande samt framsägning av inlärd stycken; form- och satslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. — *Nilsson*.
- TYSKA, 6 t. Andra avdelningen av elementar- och läseboken jämte motsvarande delar av formläran; talövningar i anslutning till den lästa texten; muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. — *Nilsson*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1319—1611 jämte huvuddragen av Norges och Danmarks historia under samma tid. Berättelser ur Greklands och Roms saga och historia. — *Rydholm*.
- GEOGRAFI, 2 t. Mellaneuropa till Frankrike. — *Sjögren*.

- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om decimalbråk avslutad och repeterad. Av allmänna bråk addition, subtraktion och multiplikation. Metersystemet. Huvudräkning. — *Hellmick*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: däggdjuren. Botanik: undersökning av lejongap, ärt, åkertistel på hösten, vide, nyckelblomster, råg och gran på våren, exkursioner 2 timmar. — *Sjögren*.

Tredje klassen.

- KRISTENDOM, 3 t. Biblisk historia: nya testamentet: repetition av de viktigare berättelserna 1—55 samt berättelserna 56—68. Bibelläsning: Apostlagärningarna noggrant genomgångna. Tros- och sedelära: läroboken sid. 123—155 samt repetition av viktigare stycken ur 2:a klassens kurs. Kort översikt av kyrkoåret samt svenska kyrkans högmässogudstjänst. Valda psalmer. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 6 t. Läsning av Lindwalls läsebok III och Fänrik Ståls sägner; reproduktionsövningar; smärre uppsatser, utarbetade på lärorummet; framsägning av inlärdas dikter; form-, sats- och interpunktionslära i förening med satsanalys; rättstavnings- och interpunktionsövningar. — *Rydstam*.
- TYSKA, 6 t. Tredje avdelningen av Calwagens elementar- och läsebok t. o. m. st. 18; Rodhes läsebok ung. 25 st.; det viktigaste av formläran genomgången; behöfliga delar av syntaxen i anslutning till den lästa texten; talövningar samt muntliga och skriftliga tillämpningsövningar. — *Rydstam*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia: 1611—1718; allmän historia: forntiden efter läroboken. — *Rydholm*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sydeuropa samt brittiska öarna efter läroboken; översikt av Europa. — *Hellmick*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik: läran om bråk avslutad och repeterad. Reguladetri och lättare procent- och ränteproblem. Huvudräkning. Geometri: förberedande mätningar och konstruktioner; de enklaste geometriska figurerna. — *Hellmick*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: fåglar, kräldjur, groddjur och fiskar. Botanik: de högre växternas yttre organ, undersökning av levande växter jämte växtbestämning efter flora, exkursioner 2 timmar. — *Sjögren*.
- Sommararbete: insamling av minst 50 växtarter.

Fjärde klassen.

- KRISTENDOM, 2 t. Israels historia meddelad i sammanhang med en översikt av gamla testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i anslutning till första huvudstycket samt första trosartikeln i Luthers lilla katekes. Korta underrättelser ur den allmänna religionshistorien i sammanhang med Israels historia. — *Väring*.

- MODERSMÅLET, 4 t. Läsning och förklaring av stycken i läseboken samt av Runebergs Älgskyttarna. Framsägning av inlärdas poetiska stycken. Form- och satsläran i förening med satsanalys. Övningar i rättstavning och interpunktion. 11 uppsatser, därav 6 på lärorummet. — *Carlsson* i a, *Väring* i b.
- TYSKA, 4 t. Rodhe, Tysk läsebok till omkr. sid. 55. Rep. av formläran, det viktigaste av syntaxen. 11 skriftliga översättningar till tyska, varav 8 i skolan. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Lindholm* i a, *Rydham* i b.
- ENGELSKA, 5 t. De 40 första styckena i elementarboken. Det viktigaste av formläran. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Lindholm* i a, *Reimers* i b.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1809 jämte en kortfattad översikt av Danmark—Norges historia för samma tid; motsvarande delar i läseboken. Allmänna historien: medeltiden och nyare tidens första tidevarv samt berättelser från samma tid i Estlanders läsebok. — ht. *Armini* och *Dahllöf*, vt. *Armini* i a, *Väring* i b.
- GEOGRAFI, 2 t. Asiens och Afrikas geografi. — *Hellmick*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: sifferbråk, sifferkvationer av första graden med en obekant jämte problem, lösta dels med tillhjälp av aritmetiska metoden, dels med ekvationsmetoden. Geometri: läran om räta linjer, vinklar, trianglar och parallelogrammer; läran om cirkeln påbörjad; övningssatser. — *Hellmick*.
- BIOLOGI, 1 t. Zoologi: de ryggradslösa djuren. Botanik: växtbestämning, herbarieförhör på minst 50 växtarter. Exkursioner under höstterminen 3 tim. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. — *Sjögren*.
- FYSIK, 2 t. De viktigaste egenskaperna hos kroppar i olika aggregationsformer, de enklaste maskinerna och det allmännaste av värmeläran. 2 laborationstimmar var tredje vecka med tredjedelen av båda avdelningarna; härvid ha följande försök utförts:
1. Bedömning av förhållandet mellan en cirkels omkrets och diameter.
 2. Tyngdpunktsförsök.
 3. Bestämning av specifik vikt: a) träklots, b) mässingvikt, c) tungt föremål av oregelbunden form.
 4. Best. av spec. vikt med pyknometern.
 5. Archimedes' våg.
 6. Luftens vikt.
 7. Kvicksilvertermometerns fixpunkter.
 8. Köldblandningar.
 9. Saltlösningens kokpunkt.
 10. Värmeämängder.
 11. Smältpunkt och stelningpunkt för naftalin, paraffin och svavel.
 12. Järns och koppars värmeledningsförmåga. — *Viberg*.

Femte klassen.

- KRISTENDOM, 2 t. Framställning av Jesu liv och verksamhet, meddelad i sammanhang med en översikt av nya testamentets skrifter och under läsning av valda delar av desamma. Översiktlig framställning av den kristna tros- och sedelärens grundtankar i anslutning till andra och tredje trosartikeln samt de 3 sista huvudstyckena. — *Väring*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av Tegnér's Fritiofs saga samt stycken ur läseboken och Svenska Bilder; referat samt framsägning av stycken i bunden form. Översikt av form- och satsläran. Rättstavnings- och interpunktionsprov. Dispositionsovningar. 12 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Väring*.

- TYSKA, 4 t. Rodhe, Tysk läsebok från sid. 56 till omkr. sid. 120. Formläran repeterad, det viktigaste av syntaxen. 11 skriftliga reproduktioner eller översättningar till tyska, varav 7 på läroverket. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Rydham.*
- ENGELSKA, 5 t. Elementarboken slutläst; styckena 1—65 i Jespersen—Rodhes läsebok. Formläran avslutad och repeterad. Av syntaxen infinitiv, shall och will, mod. hjälpverb. Talövningar och andra tillämpningsövningar. — *Nilsson.*
- FRANSKA (valfritt), 3 t. Omkring 50 sidor i Böttker-Hösts lärobok med grammatik, uttalsövningar och tillämpningsövningar. — *Lindholm.*
- HISTORIA, 3 t. Sveriges historia i sammanhang med Danmarks och Norges från 1809 till närvarande tid. Kort repetition av forntidens och medeltidens historia. Allmän historia från 1648 till närvarande tid. — *Carlsson.*
- GEOGRAFI, 2 t. Australiens och Amerikas geografi samt kort rep. av Europas geografi med särskild hänsyn till förhållandena efter världskriget. — *Sjögren.*
- MATEMATIK, 4 t. Aritmetik och algebra: ekvationer av första graden med en obekant jämte problem, särskilt ränteuppgifter, bolags-, arbets-, tal-, rörelse- och blandningsproblem. Multiplikation och upplösning i faktorer av enkla polynom, i sammanhang härmed begreppet dignitet samt räkning med algebraiska bråk av enkelt slag. Geometri: cirkeln avslutad; satsen om likytiga figurer och regelbundna mångsidningar; sammanfattande repetition av den föregående kursen; övningsuppgifter. — *Sjögren.*
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: repetition av djurriket. Botanik: fanerogamernas och kryptogamernas systematik, exkursioner 4 timmar. Herbarieförhör på minst 100 växtarter. Sommararbete: insamling av ytterligare 50 växtarter. — *Eliasson.*
- FYSIK, 1 t. Läran om magnetismen och elektriciteten. — *Fahlström.*
- KEMI, 2 t. De viktigaste företeelserna inom den oorganiska kemien; det allmännaste av geologien. En timma i veckan dessutom frivilliga laborationsövningar. Försök enl. läroboken. — *Eliasson.*

Vid laborationsövningarna ha framställts:

- 1) kopparklorid av kopparoxid och saltsyra; 2) zinksulfat av zink och svavelsyra; 3) kalciumnitrat av krita och salpetersyra; 4) kopparkarbonat av kopparvitriol och soda; 5) bly av blyacetat med zink; 6) kaliumkarbonat av tobaksaska; 7) koksalt av natriumhydrat och saltsyra; 8) svaveljärn av järnpulver och svavelblomma.

Sjätte klassen.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Apostlagärningarna. Kyrkohistoria: läseboken genomgången med huvudvikten lagd på den äldsta kyrkans historia, reformationstiden och nyare tiden. Några av de viktigare religioner, med vilka kristendomen trätt i beröring. — *Väring.*
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av svenska litteraturprov, huvudsakligen från senaste århundradet; referat och deklamationsövningar. Övningar i muntlig framställning; övningar i att uppsätta enklare skrivelser av praktisk art. 10 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Rydholm.*

- TYSKA, 3 t. Polenz: Erzählungen 79 sidor, delvis kursivt. Grammatiken repeterad. Övningar i översättning från svenska. Läsning av tysk handstil. 6 skolstilar och 4 hemstilar. — *Lindholm*.
- ENGELSKA, 4 t. Sid. 30—89, 124—139, 160—181 i Jespersen-Rodhes läsebok. Formläran repeterad; översikt av syntaxen jämte skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar. 13 stilar eller reproduktioner, varav 6 på läroverket. — *Reimers*.
- FRANSKA (valfritt), 3 t. Bödtker-Hösts lärobok sid. 50—110 jämte motsvarande grammatik. — *Lindholm*.
- HISTORIA, 4 t. Statskunskap: grunddragen av den svenska statens författning och förvaltning samt av de sociala och ekonomiska förhållandena i Sverige. Fäderneslandets historia: repetition av nyare tiden med huvudvikten lagd på tiden efter 1809. Allmän historia: repetition av nyare tiden, särskilt tiden efter 1815. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografin; i anslutning därtill de viktigare kulturländernas, företrädesvis Sveriges, geografi översiktligt behandlad, med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 5 t. Aritmetik och algebra: uppgifter ur det praktiska livet; ekvations-system av första graden jämte problem; planimetriska och stereometriska uppgifter; kvadratrötter och enkla exempel på sammansatt ränta med användning av tabeller. Geometri: repetition; likformig avbildning. Enkel bokföring. — *Fahlström*.
- BIOLOGI, 2 t. Zoologi: människokroppens organ, vävnader och fysiologi, hälsolära. Botanik: växternas levnadsförhållanden, livsföreteelser och inre byggnad. — *Eliasson*.
- FYSIK, 2 t. Optik och akustik; energibegreppet, fallrörelsen, kraftparallelogrammen, pendelrörelsen, friktionen, lutande planet, centralrörelsen; bostädernas uppvärmning och ventilation; meteorologi; astronomi. Repetition av föregående. — *Munthe*.
- KEMI, 1 t. De viktigaste av den organiska kemiens ämnesgrupper; metallurgi. — *Eliasson*.

Första ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: valda delar av Apostlagärningarna samt Paulus' brev till Filipperna. Kyrkohistoria: gamla tiden och medeltiden. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Litteraturhistoria: Steffen, till Reformationen; litteraturläsning: Heidenstam: Karolinerna I; isländska sagor och eddasånger samt valda stycken ur medeltidens svenska litteratur i anslutning till litteraturhistorien. Deklamation, föredrag och dispositionsövningar. 11 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Carlsson*.
- TYSKA, 2 t. Burg Neideck c:a 35 sid. Formlära repeterad i samband med texten. Syntax: artikeln, substantiv och pronomen samt verbet t. o. m. konjunktiven. Talövningar. Övningar i översättning till tyska. 11 skriftliga översättningar eller reproduktioner, därav 6 utarbetade på läroverket. — *Nilsson*.

- ENGELSKA, 3 t. Jespersen-Rodhe, sid. 30—112, delvis kursivt. Talövningar i anslutning till det lästa. Hammarberg-Zetterström: artiklarna, substantiv, adjektiv och pronomen. Genomgång av under läsåret skrivna 5 skolstilar och 6 hemstilar, delvis reproduktioner. — *Reimers*.
- HISTORIA, 3 t. Kulturhistorisk översikt av forntidens och medeltidens allmänna och svenska historia. — *Brieskorn*.
- GEOGRAFI, 2 t. Sammanfattande översikt av den allmänna geografin, Storbritanniens och Irlands, Tyska rikets, Frankrikes samt Italiens geografi med särskilt framhållande av befolknings- och samhällsförhållanden, näringsliv, samfärdsmedel och kolonialväsen. — *Brieskorn*.
- MATEMATIK, 7 t. Algebra: de fyra räknesätten i hela tal och bråk, digniteter och kvadratrötter; ekvationer av första graden med en och flera obekanta; ekvationer av andra graden med en obekant; rotekvationer; problem; användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner. Geometri: repetition av den föregående kursen; proportionslära; satser om transversaler; övnings-satser. 11 uppsatser, varav 6 på läroverket. — *Lundberg*.
- BIOLOGI, 1 t. De fanerogama växternas organ, särskilt blomma och frukt, med hänsyn till viktigare växtfamiljer; några viktiga svenska växtsamhällen. Herbarieförhör på minst 150 växtarter. Exkursioner under h. t. 5 timmar. — *Sjögren*.
- FYSIK, 3 t. Vätskors, gasers och fasta kroppars mekanik; kurs i elementär astronomi. Räkneuppgifter. — *Munthe*.
- KEMI, 2 t. Inledande kurs; haloiderna; syre, svavel och kväve. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Rydholm*.
- LATIN, 6 t. Ponténs läsebok st. 1—26. Nepos 10 sid. Formläran och kasusläran. — *Rydholm*.
- TYSKA, 2 t. Lika med realgymnasiet. Av de 11 skriftliga arbetena ha dock 8 utförts på läroverket. — *Nilsson*.
- ENGELSKA, 2 t. Av Jespersen-Rodhe, Engelsk läsebok, sid. 22—75. Grammatik: av syntaxen artiklar, substantiv och adjektiv. Skriftliga tillämpningsövningar. Talövningar i anslutning till den lästa texten. — *Lindholm*.
- HISTORIA, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Carlsson*.
- GEOGRAFI, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Hellmick*.
- MATEMATIK, 5 t. Algebra: hela tal och bråk; kvadratrotutdragnings och räkning med kvadratrötter; ekvationer och ekvationssystem av första graden jämte problem. Användning av rätvinkliga koordinater för studium av 1:sta-gradsfunktioner och funktionen $y = x^2$. Proportionslära. Transversaler och trianglars likformighet; repetition av den föregående geometrikursen. 11 uppsatser, av vilka 8 utarbetats på läroverket. — *Fahlström*.
- BIOLOGI, 1 t. Lika med realgymnasiet, med undantag av att under h. t. till exkursioner använts 3 timmar. — *Sjögren*.
- FYSIK, 2 t. Vätskors, gasers och fasta kroppars mekanik; kurs i elementär astronomi enligt läroboken. Enklare räkneuppgifter. — *Fahlström*.

Andra ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning: Paulus' brev till Galaterna och vissa partier ur brevet till Romarna. Kyrkohistoria: Nya tiden till § 57. Religionslära: Skapelsen — frälsningen. Allmän religionshistoria. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 2 t. Läsning av alla valda stycken ur svenska litteraturen från nyare tidens början t. o. m. Bellman; motsvarande partier i litteraturhistorien; Vapensmeden av Rydberg samt stycken ur nyare svensk litteratur; övningar i muntlig framställning; 11 uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Carlsson*.
- TYSKA, 2 t. Kröger: Die alte Truhe slutläst, 74 sidor, delvis kursivt. Grammatik: av syntaxen fr. o. m. verbet till slut. Övningar i översättning till tyska. Talövningar. 11 skriftliga arbeten, varav 6 på läroverket. — *Lindholm*.
- ENGELSKA, 3 t. Jespersen-Rodhe, sid. 68—102, 112—181, delvis kursivt. Talövningar. Hammarberg-Zetterström: av syntaxen pronomen och verb. Grammatiska tillämpningsövningar. Reproduktionsövningar. Genomgång av under läsåret skrivna 6 hemstilar och 5 skolstilar. — *Reimers*.
- FRANSKA, 4 t. Jespersen-Stigaard-Rodhe: Fransk läsebok för nybörjare: 1 avdelningen med tillhörande grammatik samt några sid. av 2 avd. Uttalsövningar, tal- och skrivövningar. — *Svartengren*.
- HISTORIA, 3 t. Allmän historia 1500—1715 och fäderneslandets historia 1520—1718, båda i utförligare framställning. — *Brieskorn*.
- GEOGRAFI, 1 t. Förenta staterna, Kina, Japan, Ryssland, Italien och Sverige såsom i föregående klass. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 6 t. Algebra: ekvationer och ekvationssystem av högre grad; rötter; potenser; logaritmer; exponentialekvationer. Användning av rätvinkliga koordinater. Plangeometrien avslutad; sammanfattande kurs i planimetri. Enkla trigonometriska beräkningar rörande plana figurer. 11 skriftliga uppsatser, därav 6 utarbetade på läroverket. — *Munthe*.
- BIOLOGI, 2 t. Människokroppens organ, vävnader och fysiologi; hälsolära. — *Eliasson*.
- FYSIK, 2 t. Värmeläran jämte grunddragen av meteorologien; magnetismen och elektrostatisken. Frivilliga laborationsövningar en dubbeltimme varannan vecka. — *Munthe*.
- Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar: 1. o. 2. Vägen (känslighet, vägning med tara m. m.) 3. Nonien. 4. Mikrometerskruven. 5. Pyknometern. 6. Specifik vikt (Archimedes' våg). 7. Maskiner (Kraftparallelogrammen, vinkelhävstången, blocket, lutande planet). 8. Termometerns fixpunkter. 9. Koppars och mässings längdutvidgning. 10. Naftalins smältpunkt. 11. Mässings specifika värme. 12. Lufttermometern (Jolly). 13. Vattnets ångbildningsvärme (vid 100°, kolorimetermetod). 14. Kvicksilvers utvidgning (Dulong och Petit). 15. Luftens vikt och fuktighet.
- KEMI, 2 t. Återstående metalloider, alkalimetallerna samt 2- och 3-värdiga jordmetaller; organisk kemi. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Brieskorn*.
- LATIN, 6 t. Ponténs läsebok, 25 sid. Ovidius' Metam.: Pyramus et Thisbe, Daedalus et Icarus, Philemon et Baucis, Orpheus et Eurydice, Orpei mors, Quattuor aetates. Repetition av form- och kasuslära, valda delar av syntaxen för övrigt. 9 skriftliga översättningar, därav 5 på läroverket. — ht. *Armini* och *Dahlöf*, vt. *Armini*.
- TYSKA, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Lindholm*.
- ENGELSKA, 2 t. Jespersen-Rodhe, sid. 70—147. Grammatik och talövning i anslutning till den lästa texten. Övningar i översättning från svenska. — *Lindholm*.
- FRANSKA, 5 t. Lika med realgymnasiet. — *Svartengren*.
- HISTORIA, 3 t. Lika med realgymnasiet. — *Brieskorn*.
- GEOGRAFI, 1 t. Lika med realgymnasiet. — *Carlsson*.
- MATEMATIK, 4 t. Läran om kvadratrötter avslutad; ekvationer av andra graden med en och flera obekanta, ävensom av högre grad jämte tillämpningar, särskilt på planimetriska uppgifter, plangeometrien avslutad; någon användning av rätvinkliga koordinater. — 11 skriftliga uppsatser, av vilka 6 utarbetats på läroverket. — *Lundberg*.
- BIOLOGI, 2 t. Lika med realgymnasiet. — *Eliasson*.
- FYSIK, 1 t. Värmeläran jämte grundragen av meteorologien. — *Lundberg*.

Tredje ringen.**Realgymnasiet.**

- KRISTENDOM, 2 t. Bibelläsning i samband med religionsläran. Kyrkohistoria: nya tiden avslutad. Religionsläran avslutad. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken ur svensk litteratur från 1763 till tiden omkring 1820 i sammanhang med motsvarande delar av litteraturhistorien; läsning av En midsommarnattsdröm, Hamlet och Coriolanus samt av dansk och norsk litteratur: Holberg: Jeppe paa Bjerget, Björnson: Synnöve Solbakken. Föredrag, diskussions- och deklamationsövningar. 9 uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Brieskorn*.
- TYSKA, 2 t. Sudermann: Frau Sorge c:a 100 sidor, delvis kursivt. Valda delar av grammatiken repeterade; övningar i översättning till tyska. Talövningar. 9 stilar och uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Rydstam*.
- ENGELSKA, 2 t. Jespersen-Rodhe avsl.; Larsson, English Fiction påbörjad. Hammarberg-Zetterström: grammatiken avslutad. Talövningar. Genomgång av under läsåret skrivna 4 skolstilar och 5 hemstilar, 3 uppsatser. — *Svartengren*.
- FRANSKA, 4 t. Fransk läsebok av Jespersen-Stigaard-Rodhe slutläst; Edström, Lecture française II påbörjad; Edströms språklära: verbens formlära genomgången. — *Svartengren*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia 1718—1844 i utförligare framställning och med särskild vikt lagd på den inre utvecklingen jämte det viktigaste av de

- skandinaviska grannländernas historia under samma tid ävensom allmänna historien 1715—1848, behandlad i likhet med fäderneslandets. — *Brieskorn*.
- FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Psykologien genomgången och delvis repeterad. — *Steen*.
- MATEMATIK, 6 t. Serier, sammansatt ränta. Trigonometrien avslutad. Studium av funktioner och deras derivator. Maximum- och minimumproblem. Beräkning av tangenter, normaler och asymptoter till kurvor i planet. Stereometrien fullständigt genomgången. Analytiskt geometrisk behandling av räta linjen och cirkeln. 12 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Viberg*.
- BIOLOGI, 2 t. Jämförande framställning av djurrikets organografi och embryologi; de viktigaste paleontologiska typerna; det viktigaste av den allmänna botaniken. — *Sjögren*.
- FYSIK, 4 t. Elektrodynamik; akustik; optik till spektralanalys. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. Frivilliga laborationsövningar en dubbeltime varannan vecka. — *Viberg*.

Vid laborationsövningarna hava utförts följande försök och bestämningar:

1. Bestämning av $\frac{M}{H}$
2. Bestämning av M. H.
3. Coulombs lag och Grimsehls polvåg.
4. Kopparvoltmetern och tangentsolen.
5. Wheatstones brygga.
6. Joules konstant.
7. Dubois-Reymonds kompensationsmetod.
8. Galvanometerns konstant.
9. En stäm-gaffels svängningstal.
10. Plana speglar.
11. Brytningslagen för ljuset.
12. Fokaldistansen hos en lins.
13. Ljusstyrka och effektförbrukning hos glödlampor.
14. Kunds rör.

- KEMI, 2 t. Läroboken avslutad; syntetiska och analytiska laborationer; frivilliga laborationer en dubbeltime varannan vecka. — *Eliasson*.

Vid de syntetiska övningarna ha framställts de vanligaste zinkföreningarna. Vid analyserna ha utlämnats både enkla salter och sammansatta prov, av de förra både i vatten lösliga och olösliga salter.

Latingymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Brieskorn*.
- LATIN, 6 t. Cæsar enl. Pontén, Lat. förf. (II, 1) s. 3—31; Livius, 23 Boken: kap. 1, 14—24; Ovidius, Phaeton, Orphei mors, Midas et Bacchus. Catullus (alla dikter i Risbergs urval); Horatius Satir I. 9. Grammatiken avslutad; antikviteter, metrik och mytologi i samband med textläsningen. Kursivläsning i Müller, De viris illustribus, och Justinus. 16 skriftliga översättningar från latin, varav 9 på läroverket. — *Rydholm*.
- GREKISKA, 7 t. Mellén-Lundqvists Elementarbok st. 1—24; läseboken s. 1—30. Extemporalieövningar; kursivläsning ur Novum, Apostlagärningarna. Formläran genomgången och repeterad. Syntaxen i samband med textläsningen. — *Steen*.
- TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Rydstam*.
- ENGELSKA, 2 t., därav 1 gemensamt. Jespersen-Rodhe avslutad, Wilde, The Happy Prince and other Tales, Jerome, Novel Notes 60 sidor. Talövningar. Ickegrekerna extempore ur samma böcker. Talövningar. — *Reimers*.

- FRANSKA, 5 t. 4 t. lika och gemensamt med realgymnasiet; 1 t. läsning extempore ur Böttker-Höst: Lärobok i franska och Edström: Lectures variées sur la France. — *Svartengren*.
- HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Brieskorn*.
- FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.
- MATEMATIK, 4 t. Algebra: ekvationssystem av högre grad med tillämpningar; användning av rätvinkliga koordinater för studium av enkla funktioner; maxima och minima; rötter i allmänhet, potenser, logaritmer, exponentialekvationer. Planimetri: läroboken fullständigt genomgången. Trigonometri: läroboken fullständigt genomgången. 12 skriftliga uppsatser, därav 6 på läroverket. — *Munthe*.
- BIOLOGI, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Sjögren*.
- FYSIK, 2 t. Läran om magnetism och elektricitet; akustik. — *Munthe*.

Fjärde ringen.

Realgymnasiet.

- KRISTENDOM, 2 t. Repetition av viktigare partier av föregående ringars kurser. — *Steen*.
- MODERSMÅLET, 3 t. Läsning av valda stycken av svenska litteraturen efter tiden omkring 1810 i sammanhang med genomgående av 1800-talets litteraturhistoria t. o. m. Strindberg. Dispositionsövningar. Kort översikt över språkets utveckling. 7 uppsatser, därav 4 på läroverket. — *Rydstam*.
- TYSKA, 2 t. Schiller: Wilhelm Tell slutläst. Extemporerad läsning. Rep. av grammatiken. Översättning till tyska. 4 skol- och 3 hemstilar. Talövningar. — *Nilsson*.
- ENGELSKA, 4 t. Three Men in a Boat c:a 80 sidor, delvis extempore; talövningar i anslutning till den lästa texten, någon extempore läsning ur Blackwood's Mag. för Mars 1922. Grammatiken repeterad. Genomgång av under läsåret skrivna 3 skolstilar och 4 hemstilar, däribland 3 uppsatser. — *Svartengren*.
- FRANSKA, 4 t. Daudet: Elva berättelser ur Lettres de mon Moulin och Contes du Lundi (Velhagen & Klasing) slutläst; kursivläsning ur Lectures variées sur la France. Grammatik: formläran rep. — *Nilsson*.
- HISTORIA, 3 t. Fäderneslandets historia och den allmänna historien till våra dagar såsom i föregående ring; grunddragen av de viktigare kulturländernas nuvarande författning i samband med historien ävensom Sveriges nuvarande författning och förvaltning i särskild framställning samt repetition av de tre högsta ringarnas kurs i svensk och allmän historia. — *Brieskorn*.
- FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Logiken genomgången och repeterad. Repetition av viktigare partier ur psykologien. — *Steen*.
- MATEMATIK, 6 t. Fortsatt användning av begreppet derivata på enkla geometriska uppgifter. Analytisk geometri: ellipsen, hyperbeln och parabeln. Repetition av förut i ringarna genomgångna kurser. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 utarbetade på läroverket. — *Fahlström*.

BIOLOGI, 1 t. Kryptogamernas systematik; repetition av vissa delar av föregående års kurser. — *Eliasson*.

FYSIK, 3 t. Optiken avslutad; geodynamik; sammanfattande repetition. 7 skriftliga uppsatser, därav 4 utarbetade på läroverket. — *Fahlström*.

KEMI, 2 t. Repetition av hela läroboken. Det allmännaste av teoretisk kemi. — *Eliasson*.

Latingymnasiet.

KRISTENDOM, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.

MODERSMÅLET, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Brieskorn*.

LATIN, 6 t. Livius, bok XXIII; Horatius (ed. Risberg): Cicero, Cato maior; repetitioner. Antikviteter och mytologi i samband med textläsningen. Grammatik. Kursiv läsning. 12 översättningar till svenska, därav 7 på läroverket. — *Armini*.

GREKISKA, 7 t. Läseb. s. 30—65. Homeros Odysseia, sång IX samt repetition. Formläran repeterad; viktigare delar av syntaxen. Någon extemporerad läsning i Apostlagärningar. — h. t. *Armini* och *Dahllöf*, v. t. *Armini*.

TYSKA, 2 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Nilsson*.

ENGELSKA, 2 t. Stevenson, Treasure Island avslutad; A Gissing — Hardy Reader påbörjad; läsning extempore ur båda arb. — *Svartengren*.

FRANSKA, 5 t. 4 t. lika och gemensamt med realgymnasiet. 1 t. läsning extempore ur Lectures variées, muntliga och i någon mån skriftliga övningar. — *Nilsson*.

HISTORIA, 3 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Brieskorn*.

FILOSOFISK PROPEDEVTIK, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Steen*.

MATEMATIK, 5 t. Aritmetiska och geometriska serier avslutade; sammansatt ränta; stereometri; grafisk konstruktion av kurvor. Hela matematikkursen repeterad. 9 skriftliga uppsatser, därav 5 på läroverket. — *Viberg*.

BIOLOGI, 1 t. Lika och gemensamt med realgymnasiet. — *Eliasson*.

FYSIK, 2 t. Optik; sammanfattande repetition. — *Munthe*.

9. Undervisning i välskrivning

har meddelats efter Holmqvistska metoden och omfattat följande kurser:

Klass 1, 2 t. Lilla och stora alfabetet; skrivning av medelstor stil.

„ 2, 2 t. Skrivning av medelstor och mindre stil.

„ 3, 1 t. Skrivning av mindre och större stil.

10. Undervisning i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

“Lärobok i geometrisk konstruktion för de allm. läroverken“ av P. Henriques; övningsblad i akvarellmålning; klotsar av glas och trä; tillämpningsmodeller av trä för linearritning och frihandsteckning; diverse gipser från Tekniska Skolans i Stockholm

gipsgjuteri; diverse föremål av glas, porslin, terracotta och lera, järn och trä; husgerådssaker och verktyg; uppstoppade fåglar; pressade växter. "Stockholmsbilder från början av 1900-talet" av F. Boberg.

Övningskurser.

Realskolan.

- Klass 1, 1 t. Frihandsteckning: inledande övningar; konturteckning av enkla föremål efter förteckning på tavlan; teckning ur minnet; lättare övningar i färgläggning med vattenfärger och kriter. Hemritningar.
- Klass 2, 1 t. Frihandsteckning: konturteckning efter enkla husgerådssaker, plana gipser samt växtblad; teckning ur minnet; övningar i färgläggning med vatten- och kritfärger; frivilliga hemritningar.
- Klass 3, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning efter föremål ur verkliga livet, ur växt- och djurvärlden samt plana gipser; teckning ur minnet; färgläggning med vatten- och kritfärger och enkel skuggövning. Kartritning, frivilliga hemritningar.
- Klass 4, 2 t. Frihandsteckning: konturteckning såsom i föregående klass; teckning av enkla mönster efter verkligheten; övningar i skuggning och färgläggning. Handtryck. Linearritning: förberedande övningar i ritinstrumentens användning; plana geometriska konstruktioner i anslutning till den geometriska kursen.
- Klass 5, 2 t. Frihandsteckning: de allmännaste grunderna för perspektivbildens uppkomst; perspektivisk konturteckning och skuggning efter diverse modeller samt efter enkla fristående föremål; färgläggning. Handtryck. — Linearritning: skalor; de första grunderna i projektionsritning, tillämpade på enkla modeller i given skala.
- Klass 6, 2 t. (gemensamt med Ring R. I). Kursen lika med första ringens.

Gymnasiet.

- Ring R I, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning efter enkla föremål jämte lättare skuggning; färgbehandling med akvarellfärger och kriter. — Linearritning: grunderna av projektionsläran med tillämpningar; övningar i yttbredning.
- Ring L I, 2 t. Lika med R I.
- Ring R II, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning samt skuggning efter enskilda föremål eller mindre grupper av sådana; teckning och skuggning med svartkrita och kol efter gipser; färgbehandling med akvarellfärger och pastellkrita; pennteckning i tusch. Linearritning: övningar i yttbredning samt uppritning av solida kroppars skärningar; tillämpningsövningar.
- Ring L II, 1 t. Frihandsteckning. (Lika med R II.)
- Ring R III, 2 t. Frihandsteckning: perspektivisk teckning jämte färgläggning efter enskilda föremål eller mindre grupper av sådana; akvarellmålning; pennteckning i tusch, kol och blyerts samt svartkrita. Ritningar till undervisningen i biologi. — Linearritning: kortfattad översikt av skugglärans grunder i sammanhang med några enkla rit- och laveringsövningar; fria tillämpningsmodeller.

Ring L III B, 1 t. Frihandsteckning. (Lika och gemensamt med R III.)

Ring R IV, 2 t. Frihandsteckning: övningar av samma art som i närmast föregående ring samt dessutom för mera försigkomna lärjungar uppgifter, som avse fortsatta studier. — Linearritning: kortfattad översikt av perspektivlärans grunder jämte ritning efter föremål ur verkligheten.

Ring L IV B. Ingen lärjunge i denna avdelning har deltagit i teckning.

Frivillig teckning

har ägt rum tre timmar i veckan. Antalet däri deltagande lärjungar utgjorde under höstterminen 36 och under vårterminen 52. Under den frivilliga teckningen hava lärjungarna sysselsatts som under de obligatoriska teckningstimmarna. Handtryck har övats i alla klasser.

11. Undervisning i sång och instrumentalmusik.

A) Musikens teori och sång.

Sångklass 1 (lärjungar i klass 1). Fred. 12,35—1,40, lörd. 12—12,45. Elementarsång: allmän musikteori, tonbildnings-, tonträfnings- och taktövningar. Körsång: Normalsångbok av Assar m. fl., koraler.

Sångklass 2 (lärjungar i klass 2). Torsd. 1,50—2,35 och lörd. 12,55—1,40. Elementarsång: lika med sångklass 1. Körsång: lika med sångklass 1.

Sångklass 3 (lärjungar i klass 3, 4 och 5). Tisd. 9,50—10,35, fred. 2,45—3,30 och lörd. 1,50—2,35. Elementarsång: se sångklass 1. Körsång: unisona sånger ur A. Tégners "Sjung svenska folk" samt fyrstämmiga sånger ur "Sv. skolkvartetten", samlingar 1 och 2. Denna sångklass har övats på två avdelningar, dels var för sig, dels gemensamt, varvid timantalet dock ej överstigit 2 i veckan för resp. avdelningar.

Sångklass 4 (lärjungar i kl. 6, ring I, II, III, IV). Torsd. 2,45—3,30 samt tisd. 9,50—10,35 körövning tillsammans med sångklass 3.

Sångklasserna 1 och 2 utgöra den lägre köravdelningen, sångklasserna 3 och 4 den högre.

B) Instrumentalmusik

har övats tisd. 6,30—8 e. m., torsd. och fred. 5,45—8 e. m. Undervisning har meddelats i orgel-, violin- och pianospelning. Bland arbeten, som använts, må nämnas: Lunds orgelharmoniumskola, Lagergrens orgelskola, Hennings violinskola, Etuder av Kayser, Hirsch's violinbibliotek, Klassische Stücke für Violin (Edition Peters), Bocklets och Wolfardts pianoskolor, Czernys etuder, Sonatiner av Clementi m. fl. Vid samspelning ha inövats stycken för flerstämmiga violiner, piano och orgelharmonium m. m.

12. Redogörelse angående 1) gymnastik och fäktning, 2) lek och idrott samt 3) simundervisning under läsåret.

1) **Gymnastik och fäktning.**

1. Lärjungarna hava varit indelade i 4 gymnastikavdelningar och en svagavdelning samt i 3 fäktavdelningar. Fördelningen på de olika avdelningarna har skett klassvis med undantag för svagavdelningen, till vilken avdelats svagare lärjungar från hela läroverket.
2. Övningarna togo sin början under höstterminen den 3 september och under vårterminen den 14 januari samt avslutades under höstterminen den 18 december. Under vårterminen äro de avsedda att avslutas den 6 juni.
3. Övningarna hava under höstterminen varit inställda några gånger, beroende på att läroverket icke förrän den 27 oktober disponerade någon egen gymnastiklokal samt att väderleken de ifrågavarande gångerna lade hinder i vägen för lektionernas hållande utomhus. Under vårterminen hava de icke varit inställda någon gång.
4. Övningarnas inflytande på lärjungarnas kroppsutveckling och hälsotillstånd synes hava varit gott.

2) **Lek och idrott.**

1. Under den vackra årstiden hava gymnastiklektionerna omkring 2 dagar i veckan utbytts mot lek och idrottsövningar i det fria. Under vintern hava en hel lektioner utbytts mot skridsko- eller skidåkning. I de gymnastiska dagövningarna hava lekvarv allt som oftast inlagts.
2. Under skolans fristunder har icke någon ordnad lek eller idrott anordnats.

3) **Simundervisning.**

Förberedande övningar i simning, s. k. torrsimning, hava varit anordnade i omedelbar anslutning till gymnastikundervisningen inom kl. 1—5.

Särskilda skolbad hava icke varit anordnade.

13. **Undervisning i träslöjd,**

som ägt rum i Slöjd- och Tekniska Skolans lokal, har under året meddelats åt lärjungar i klasserna 1—5, fördelade på 5 grupper med 2 timmar i veckan. Antalet deltagare har under höstterminen varit 78, under vårterminen 79.

Vid slöjdundervisningen, som bedrivits efter Nääs-metoden, har följts Nääs' nya modellserie för pedagogisk snickerislöjd, omfattande 33 nummer med 45 parallellnummer, mellan vilka lärjungen själv fått välja.

Under höstterminen förfärdigades 390 och under vårterminen 312 nummer, vilka i allmänhet voro enligt Nääs-seriens mindre modeller.

Avgifter för materiel har utgått med 1,75 kr. pr termin och lärjunge. Läroverket har för verktygsslitning under arbetsåret erlagt 85 kr.

Slöjdlärarens arvode har utgått av statsmedel enl. K. Kung. den 5 nov. 1920; statsbidrag till slöjdundervisningen har i övrigt icke åtnjutits.

14. Frivilliga självstudier under sommarferierna hava icke redovisats. Ang. förslag till sådana se tillägg!

15. Under året har konfirmationsundervisning meddelats av lektor Steen åt 31 lärjungar under tiden 1 sept.—29 mars, 1 timme i veckan.

B. Lärarna.

16. Redogörelse för lärarnas tjänsteåligganden under höstterminen 1923.

Rektor *E. M. Lundberg*, Fil. D.
 Matematik i L. II..... 4 t.
 ” i R. I..... 7 ”
 Fysik i L. I..... 1 ” = 12 t.
 Matematiska skripta i L. II och R. I.

Lektor *J. R. Brieskorn*, Fil. D.
 Modersmålet i III 3 t.
 ” i L. II..... 2 ”
 Historia i IV 3 ”
 ” i III 3 ”
 ” i R. II 3 ”
 ” i L. II 3 ”
 ” i R. I..... 3 ”
 Geografi i R. I 2 ” = 22 t.
 Svenska skripta i III och L. II.
 Klassföreståndare i R. I.

Lektor *A. G. Eliasson*, Fil. D.
 Biologi i IV 1 t.
 ” i R. II..... 2 ”
 ” i L. II 2 ”
 ” i 6 2 ”
 ” i 5 2 ”
 Kemi i R. IV 2 ”
 ” i R. III 2 ”
 ” i R. II..... 2 ”
 ” i R. I..... 2 ”
 ” i 6 1 ”
 ” i 5 2 ”
 Friv. labor. i kemi i 5 1 ”
 ” ” ” i R. III... 1 ” = 22 t.
 Förestår biologiska och kemiska institutionerna.

Lektor *H. Steen*, Teol. D.
 Kristendom i IV 2 t.

Kristendom i III 2 t.
 ” i R. II 2 ”
 ” i L. II 2 ”
 ” i R. I 2 ”
 ” i L. I 2 ”
 Grekiska i L. III 7 ”
 Fil. proped. i IV..... 1 ”
 ” i III..... 1 ” = 21 t.
 Morgonbön 4 dagar i veckan.
 Klassföreståndare i L. III.

Lektor *H. Armini*, Fil. D.
 Latin i L. IV 6 t.
 ” i L. II..... 6 ”
 Grekiska i L. IV..... 7 ”
 Historia i 4a 3 ” = 22 t.
 Latinska skripta i L. IV och L. II.
 Klassföreståndare i L. IV.

C. F. S. Munthe, Fil. D.
 Matematik i L. III 4 t.
 ” i R. II 6 ”
 Fysik i L. IV 2 ”
 ” i L. III 2 ”
 ” i R. II. 2 ”
 ” i R. I..... 3 ”
 ” i 6 2 ”
 Friv. labor. i fysik i R. II... 1 ” = 22 t.
 Matematiska skripta i L. III och R. II.
 Klassföreståndare i R. II.
 Förestår fysiska institutionen.

Lektor *T. H. Svartengren*, Fil. D.
 Engelska i R. IV 4 t.
 ” i L. IV 2 ”
 ” i R. III..... 2 ”
 Franska i III..... 5 ”

Franska i R. II	4 t.
” i L. II	5 ” = 22 t.
Engelska skripta i R. IV och R. III.	
Klassföreståndare i L. II.	

Adjunkt *K. J. F. Sjögren*, Fil. K.

Geografi i 5	2 t.
” i 2	2 ”
” i 1	2 ”
Matematik i 5	4 ”
” i 1	4 ”
Biologi i III	2 ”
” i R. I	1 ”
” i L. I	1 ”
” i 4a	1 ”
” i 4b	1 ”
” i 3	2 ”
” i 2	2 ”
” i 1	2 ” = 26 t.
Klassföreståndare i 5.	
Läroverkets bibliotekarie.	

Adjunkt *H. E. Fahlström*, Fil. K.

Matematik i R. IV	6 t.
” i L. I	5 ”
” i 6	5 ”
Fysik i R. IV	3 ”
” i L. I	2 ”
” i 5	1 ” = 22 t.
Matematiska skripta i R. IV och L. I.	
Fysikaliska skripta i R. IV.	
Klassföreståndare i R. IV.	

Adjunkt *C. B. V. Nilsson*, Fil. K.

Modersmålet i 2	5 t.
Tyska i IV	2 ”
” i R. I	2 ”
” i L. I	2 ”
” i 2	6 ”
Engelska i 5	5 ”
Franska i IV	5 ” = 27 t.
Tyska skripta i IV, R. I och L. I.	
Klassföreståndare i 2.	

Adjunkt *P. S. Carlsson*, Fil. K.

Modersmålet i R. II	2 t.
” i R. I	3 ”
” i 4a	4 ”
Historia i L. I	3 ”
” i 6	4 ”
” i 5	3 ”
” i 1	2 ”
Geografi i R. II	1 ”
” i L. II	1 ”
” i 6	2 ” = 25 t.
Svenska skripta i R. II, R. I och 4a.	

Adjunkt *E. T. Våring*, Fil. och Teol. K.

Kristendom i 6	2 t.
” i 5	2 ”
” i 4a	2 ”
” i 4b	2 ”
” i 3	3 ”
” i 2	3 ”
” i 1	3 ”
Modersmålet i 5	3 ”
” i 4b	4 ”
Historia i 4b	3 ” = 27 t.
Svenska skripta i 5 och 4b.	
Morgonbön 2 dagar i veckan.	
Klassföreståndare i 4b.	

Adjunkt *O. Rydholm*, Fil. M.

Modersmålet i L. I	3 t.
” i 6	3 ”
Latin i L. III	6 ”
” i L. I	6 ”
Historia i 3	3 ”
” i 2	3 ” = 24 t.
Svenska skripta i L. I och 6.	
Latinska ” i L. III.	
Klassföreståndare i L. I.	

Vik. adjunkt *I. V. Reimers*, Fil. M., pr.

Modersmålet i 1	5 t.
Tyska i 1	6 ”
Engelska i L. III	2 ”
” i R. II	3 ”

Engelska i R. I	3 „
„ i 6	4 „
„ i 4b	5 „ = 28 t.
Engelska skripta i R. II, R. I och 6.	
Klassföreståndare i 1.	

Vik. adjunkt <i>K. B. Viberg</i> , Fil. M., pr.	
Matematik i L. IV	5 t.
„ i R. III	6 „
Fysik i R. III	4 „
„ i 4a	2 „
„ i 4b	2 „
Friv. labor. i fysik i R. III... 1 „	
„ „ „ i 4	2 „ = 22 t.
Matem. skripta i L. IV och R. III.	
Fysikaliska „ i R. III.	
Klassföreståndare i R. III.	

Extralärare <i>K. H. W. Lindholm</i> , Fil. M., pr.	
Tyska i R. II	2 t.
„ i L. II	2 „
„ i 6	3 „
„ i 4a	4 „
Engelska i L. II	2 „
„ i L. I	2 „
„ i 4a	5 „
Franska i 6	3 „
„ i 5	3 „ = 26 t.
Tyska skripta i R. II, L. II, 6 och 4a.	
Klassföreståndare i 6.	
Rektors skrivbiträde.	

Extralärare <i>A. P. G. Rydstam</i> , Fil. M., pr.	
Modersmålet i IV	3 t.

Anm. Under tiden 19 oktober—15 december har lektor Arminis tjänstgöring utom latin i L. IV bestritts av vik. lektor Dahllöf.

17. Tjänstledighet har åtnjutits:

av adjunkten *K. A. Rosén* under hela läsåret för sjukdom,
 av adjunkten *N. A. Urelius* under hela läsåret för vetenskapligt arbete,
 av lektorn *H. Steen* fr. o. m. den 21 september t. o. m. den 2 oktober för sjukdom,
 av lektorn *H. Armini* (partiell ledighet) fr. o. m. den 19 oktober t. o. m. den 15 december för tjänstgöring som t. f. professor vid Göteborgs Högskola.

Semester åtnjöt av rektor *E. M. Lundberg* fr. o. m. den 1 juli t. o. m. den 14 aug.

Modersmålet i 3	6 „
Tyska i III	2 „
„ i 5	4 „
„ i 4b	4 „
„ i 3	6 „ = 25 t.

Svenska skripta i IV.

Tyska „ i III, 5 och 4b.	
Klassföreståndare i 3.	

Extralärare <i>E. H. Hellmick</i> , Fil. M., pr.	
Geografi i L. I	2 t.
„ i 4a	2 t.
„ i 4b	2 „
„ i 3	2 „
Matematik i 4a	5 „
„ i 4b	5 „
„ i 3	5 „
„ i 2	5 „ = 28 t.
Klassföreståndare i 4a.	

Teckningslärare *A. Kr. Edström*.

Teckning	24 t.
Välskrivning	5 „ = 29 t.

Musiklärare *E. N. Ullman*.

Musikens teori och sång ...	8 t.
Instrumentalmusik	8 „ = 16 t.

Gymnastiklärare *A. Hj. Elfman*.

Pedagogisk gymnastik	18 t.
Fäktning	3 „ = 21 t.

Slöjdlärare *A. Bergman*.

Pedagogisk slöjd	10 t. = 10 t.
------------------------	---------------

18. Förordnade hava varit:

adjunkten N. A. Urelius från den 1 juli t. o. m. den 14 augusti som vik. rektor, fil. mag. I. V. Reimers under hela läsåret som vikarie för adj. Rosén, fil. mag. K. B. Viberg under hela läsåret som vikarie för adj. Urelius, fil. mag. K. H. W. Lindholm, A. P. G. Rydstam och E. H. Hellmick under hela läsåret såsom extralärare,

f. d. adjunkten K. Ewerth, adjunkterna E. T. Våring och O. Rydholm samt komministern Y. Rudberg fr. o. m. den 21 september t. o. m. den 2 oktober såsom gemensamma vikarier för lektor Steen,

fil. mag. N. O. Dahllöf fr. o. m. den 19 oktober t. o. m. den 15 december såsom partiell vikarie för lektor Armini (16 veckotimmar);

utn. adjunkten vid högre allmänna läroverket i Hälsingborg H. E. Fahlström fr. o. m. den 1 mars t. o. m. vårterminens slut såsom vikarie å efter honom ledig tjänst,

adjunkterna P. S. Carlsson och O. Rydholm samt extral. K. H. W. Lindholm såsom timlärare, Carlsson 3, Rydholm 1 och Lindholm 2 veckotimmar,

slöjdlärare A. Bergman under hela läsåret såsom slöjdlärare.

19. Under tiden 1 maj 1923 t. o. m. 30 april 1924 har från läroverket avgått adjunkten H. E. Fahlström, som utnämnts att från den 1 mars vara adjunkt vid högre allmänna läroverket i Hälsingborg.

Med uttalande av läroverkets varma tack för allt det framgångsrika arbete i dess tjänst, som adjunkten Fahlström nedlagt under sin tolvåriga verksamhet härstädes, vill jag å läroverkets och kollegers vägnar tillönska honom lycka och trevnad i den nya verksamheten.

20. Den 1 maj 1924 var en adjunktstjänt i matematik och fysik ledig vid läroverket.

21. —

C. Lärjungarna.

22. Lärjungarnas antal.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
H ö s t t e r m i n e n							V å r t e r m i n e n										
Klasser och ringar	Närvarande lärjungar						Från- va- rande lär- jung- ar	Klasser och ringar	Närvarande lärjungar						Från- va- rande lär- jung- ar		
	Real- skolan	Gymnasiet				S:ma när- va- rande			Real- skolan	Gymnasiet				S:ma när- va- rande			
		Real- linjen	Latinlinjen		utan gre- kiska					med gre- kiska	Real- linjen	Latinlinjen				utan gre- kiska	med gre- kiska
			utan gre- kiska	med gre- kiska								utan gre- kiska	med gre- kiska				
1	32	—	—	—	32	—	1	32	—	—	—	32	—				
2	26	—	—	—	26	—	2	26	—	—	—	26	—				
3	34	—	—	—	34	—	3	33	—	—	—	33	—				
4 a	22	—	—	—	22	—	4 a	22	—	—	—	22	—				
4 b	20	—	—	—	20	—	4 b	19	—	—	—	19	—				
5	35	—	—	—	35	1	5	35	—	—	—	35	—				
6	7	—	—	—	7	—	6	6	—	—	—	6	—				
I	—	17	22	—	39	—	I	—	17	22	—	39	—				
II	—	13	19	—	32	1	II	—	14	17	—	31	—				
III	—	7	8	6	21	1	III	—	7	8	6	21	1				
IV	—	17	6	2	25	—	IV	—	17	6	2	25	—				
Summa	176	54	55	8	293	3	Summa	173	55	53	8	289	1				

23. —

24. —

25. —

26. —

27. Antal i teckning, musik, gymnastik och fäktning deltagande lärjungar höstterminen 1923.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Klasser och ringar	Antal närvarande lärjungar	Teckning			Musik		Gymnastik och fäktning	
		Antal lärjungar, som deltagit i			Antal lärjungar, som undervisats i		Antal lärjungar, som undervisats i	
		obligatorisk	friv. och därjämte obligatorisk	endast frivillig	musikens teori och sång	instrumental musik	gymnastik	fäktning
1	32	32	7	—	32	5	30	—
2	26	26	3	—	17	5	26	—
3	34	34	7	—	24	12	32	—
4	42	42	5	—	17	7	40	—
5	35	30	4	—	6	3	34	—
6	7	7	—	—	2	1	7	—
I	39	39	—	—	3	2	38	36
II	32	32	2	—	8	4	32	32
III	21	12	3	—	6	—	18	18
IV	25	16	5	—	10	—	23	—
Realskolan	176	171	26	—	98	33	169	—
Realgymnasiet ...	54	53	7	—	13	2	51	35
Latingymnasiet A.	8	—	—	—	6	—	7	5
„ B.	55	46	3	—	8	4	53	46
Summa	293	270	36	—	125	39	280	86

Antal i frivillig undervisning i läsåmnena deltagande lärjungar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Klasser och ringar	Höstterminen 1923				Vårterminen 1924			
	Frivillig franska	Frivilliga laborationsövningar i			Frivillig franska	Frivilliga laborationsövningar i		
		fysik	kemi	biologi		fysik	kemi	biologi
Klass 4	—	42	—	—	—	41	—	—
„ 5	9	—	33	—	7	—	33	—
„ 6	2	—	—	—	2	—	—	—
Ring R. II	—	12	—	—	—	12	—	—
„ R. III	—	7	7	—	—	7	7	—
Summa	11	61	40	—	9	60	40	—

Av de lärjungar, som deltaga i den frivilliga undervisningen i franska, ha under höstterminen 5 i kl. 5, under vårterminen 1 i kl. 6 och 4 i kl. 5 begagnat sig av rätten till befrielse från undervisningen i teckning.

29. Tid för hemarbetet.

	Kl. 1	Kl. 2	Kl. 3	Kl. 4	Kl. 5	Kl. 6	Ring R. I	Ring L. I	Ring R. II	Ring L. II	Ring R. III	Ring L. III	Ring R. IV	Ring L. IV
Antal ämnen med hemläxor till måndag.....	—	—	1	1—2	2	3	3	3	3	3	4	4	4	4
Antal ämnen med hemläxor till övriga dagar.....	2—3	2—3	2—3	2—3	2—4	3—4	3—4	3—4	4	4—5	4—5	4—5	4—6	4—5
Överläsningstid pr vecka	3 t. 40 m.	4 t. 27 m.	4 t. 30 m.	7 t. 35 m.	9 t. 15 m.	10 t. 35 m.	12 t.	14 t. 16 m.	10 t. 50 m.	14 t. 5 m.	17 t. 50 m.	18 t. 40 m.	18 t. 40 m.	21 t. 5 m.
Tid för utarbetande i hemmet av ett skriftligt arbete i														
modersmålet.....	—	—	—	2 t. 40 m.	3 t. 30 m.	3 t. 15 m.	3 t. 15 m.	4 t. 20 m.	3 t. 45 m.	5 t. 30 m.	5 t.	7 t.	7 t. 45 m.	7 t. 30 m.
latin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 t.	—	5 t. 10 m.	—	6 t.
tyska	—	—	—	2 t. 20 m.	3 t. 5 m.	3 t.	3 t.	3 t. 10 m.	2 t. 50 m.	3 t. 45 m.	3 t. 30 m.	4 t.	3 t. 45 m.	3 t. 30 m.
engelska	—	—	—	—	—	2 t. 36 m.	2 t.	—	2 t. 5 m.	—	3 t.	—	4 t.	—
matematik.....	—	—	—	—	—	—	4 t. 25 m.	4 t. 20 m.	3 t. 50 m.	4 t. 30 m.	7 t.	6 t. 25 m.	5 t. 30 m.	5 t.
fysik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 t.	—	5 t. 30 m.	—

30. —

31. —

32. —

33. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets 6:te klass under kalenderåret 1923 avlagt godkänd realskolexamen.

a) under vårterminen:

Lindstrand, Anders Evald till handel;
Magnusson, Torsten Erik Hugo „ landstaten;
Stenström, Lars Gustaf „ „

b) under höstterminen:

Erasmie, Carl Erik Hjalmar Torgny till handelsskola.

34. Förteckning över de lärjungar, som efter att hava genomgått läroverkets fjärde ring kalenderåret 1923 avlagt godkänd studentexamen.

a) under vårterminen:

Å realgymnasium:

Bourdin, Gösta till Tekniska Högskolan;
Erdeman, Axel Torsten „ Uppsala Universitet (fil. fak.);
Gätje, Fritz Erik Natanael „ Chalmers Tekniska Institut;
Hultman, Nils Adolf „ Stockholms Högskola (jur. fak.);
Johansson, Karl Gunnar Teodor „ Chalmers Tekniska institut;
Madsén, Lars Bertil „ Uppsala Universitet (fil. fak.);
Ryberg, Bror Holger utan att dylik uppgift lämnats;
Sköld, Karl Wilhelm till apotekaryrket;
Timgren, Haldor Ferdinand „ Göteborgs Handelsgymnasium;
Wahlin, Drott Enar Mauritz „ tandläkarinstitutet.

Å latingymnasium A:

Hultstrand, Nils Birger Harald till Uppsala Universitet (fil. fak.).

Å latingymnasium B:

Asklin, Gunnar Viktor Gustaf Adolf till militäryrket;
Helsing, Johan Olof „ Uppsala Universitet (fil. fak.);
Jerdén, Hilding Tage Alexis „ Chalmers Tekniska Institut;
Svensson, Bo Karl Vilhelm „ Stockholms Högskola (jur. fak.);
Söderlund, Sven Erik Orvar „ „ „ „

b) under höstterminen:

Ingen.

35. Förteckning över de lärjungar, som i övrigt och utan att hava avlagt real-skol- eller studentexamen under kalenderåret 1923 hava avgått från läroverket.

a) under vårterminen och därpå följande mellantermin:

Ring L. IV.

Sundborg, Folke Bertil till annat allmänt läroverk.

Ring L. I.

Haldén, Ernst Magnus till annat allmänt läroverk;

Walldén, Endill Anders Melker " " " "

Klass 4.

Walldén, Tore Charles Holger till annat allmänt läroverk.

Klass 2.

Walldén, Gösta Evert Bertrand till annat allmänt läroverk.

b) under höstterminen och därpå följande mellantermin:

Ring L. II.

Inguarsson, Folke till läroanstalt i Frankrike.

Klass 5.

Bernhardt, Ivar Gösta Fredrik till teknisk läroanstalt;

Lundin, Anders Johan Georg Eugén „ annat allmänt läroverk.

Klass 4.

Dahlgren, Sven till enskilda studier;

Helsing, Karl Gustaf „ annat allmänt läroverk;

Jonsson, Sven August „ handel;

Nilsson, Stig Arne Teodor „ annat allmänt läroverk.

Klass 3.

Hagæus, Knut Albert Harry till lantbruk;

Stenström, Bernt Nils " "

36. Under tiden 1 januari—30 juni 1923 hava till lärjungarna utdelats såsom:

Stipendier Kr. 2,290:—

Premier och understöd „ 472:65

Summa Kr. 2,762:65

37. —

D. Ur skollivet.

38. Två studieresor ha under året företagits: den första söndagen den 9 september till Göteborgsutställningen, den andra 7 maj till Trollhättan för studium av därvarande kraftverk. I den förra deltog lärjungarna från klass 4 t. o. m. ring IV, i den senare lärjungarna i ring III. Dessutom hava sistnämnda lärjungar besökt röntgenavdelningen vid stadens lasarett samt lärjungarna i klasserna 1—3 Västgöta-Dals Tidnings tryckeri.

Vid slutet av föregående läsår firades "Svenska flaggans Dag" med en enkel högtidlighet å stadens torg tillsammans med barn ur folkskolan och dövstumskolan samt en avdelning av K. Västgöta regemente. Härvid förekom regementsmusik, sång samt tal av landshövdingen A. v. Sneidern.

Vid morgonbönen den 6 november erinrade bönförrättaren med några ord om dagens betydelse.

Vid läroverket finnas 5 lärjungeföreningar: 1) Idrottsföreningen med 30 medlemmar. 2) Gymnasistföreningen Runa med 34 medlemmar. Den har arrangerat den traditionella lussebalen vid läroverket. 3) S. S. U. H. med 15 medlemmar. 4) Amicitia med 10 medlemmar. 5) Scouterna med 20 medlemmar.

E. Boksamlingar och undervisningsmaterieil.

39. Läroverkets bibliotek

har under tiden $\frac{1}{5}$ 1923— $\frac{30}{4}$ 1924 vunnit följande tillökning:

a) genom gåvor:

Av staten genom vederbörande ämbetsverk, genom K. Eckles. departementet eller genom K. Skolöverstyrelsen:

Sveriges officiella statistik, 18 vol. Accessionskatalog för Sveriges offentliga bibliotek, bd 37. Betänkande och förslag ang. läroverks- och landsbibliotek. Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen, årg. 10. Sammanfattning av utlåtanden och yttranden i anledning av skolkommissionens betänkande, h. 1 och 2. Årsböcker i svensk undervisningshistoria, n:r 6 och 7. Emigrationsutredningen, 21 vol. Ålderdomsförsäkringskommitténs förslag till lag om allmän pensionsförsäkring; kortfattad framställning av förslaget huvudsakliga innehåll och syfte. Ålderdomsförsäkringskommitténs förslag till lag om försäkring för olycksfall i arbete; kortfattad redogörelse av And. Lindstedt. Socialförsäkringskommitténs betänkande och förslag ang. allmän sjukförsäkring. Statsliggare för budgetåret 1923—24. Svensk författningssamling 1923. Samlingar, utgivna av Svenska fornskriftsällskapet, h. 158 och 159. Samlaren, årg. 1923. Nysvenska studier, årg. 1923. Björlin, G., Sveriges krigshistoria i bilder, bd 1—3. Gamla svenska städer, h. 7. Tidskrift för hembygdsvård, årg. 4. Norrbotten, utg. av Norrbottens läns jubileumsutställnings bestyrelse, bd 1—2. Årsbok för statens meteorolog.—hydrograf. anstalt årg. 1920. Meddelanden från statens meteorolog.—hydrograf. anstalt, bd 1: 4. Naturwissenschaftliche Untersuchungen des Sarekgebirges in Schwedisch—Lappland, n:r 10—13. Linnésällskapets årsskrift, årg. 6. Sveriges natur, årg. 1923. Fauna och flora, årg. 1923. Svensk botanisk tidskrift, årg. 1923. Handbok i alkoholfrågan.

Av K. Vetenskapsakademien: Årsbok 1923. Handlingar, bd 61, h. 1—12, 14—17, bd 62—63. Arkiv för botanik, bd 18: 2—4. Arkiv för kemi, mineralogi och geologi, bd 8: 5, bd 9: 1. Arkiv för matematik, astronomi och fysik, bd 17: 3—4. Arkiv för zoologi, bd 15: 2—4. Jac. Berzelius' brev, IV: 2. Les Prix Nobel 1921—1922.

Av Västgöta nation i Uppsala: 24 dissertationer, ventilerade vid Uppsala universitet; årsredogörelse; föreläsning- och installationsprogram.

Av resp. förläggare: Hannerz, Den kristna tros- och livsåskådningen. Bergstedt, Svensk litteraturläsning för gymnasiet första ring. Saga och Sanning, d. 3 och 4. Svenska förf. i urval för skolan, utg. av Hj. Alving och G. Lindblad, 7 h. Ur svenska litteraturen, II. Valda stycken ur Snorre Sturlassons författarskap, översatt av Emil Olson. Bolger, Utkast till svenska uppsatser. Hildinger, Skiljetecknen i svenskan. Jacobsson, Främmande ord i svenska språket. Stalin, Främmande ords teckning. Lundquist, Latinska skrivningar, IV och V. Bokelund, Tyska stilar, ser. C:I. Heisig och Collin, Tyska dialoger. Hjorth, Tysk grammatik, 18 uppl. Kleist, Prinz Friedrich von Homburg, med anm. av Edv. Strömberg. Kügelgen, Jugenderinnerungen eines alten Mannes. Montelin, G., Tysk litteratur i historisk framställning och svensk tolkning. Caroll, Alice's adventures in Wonderland. Ekblom, Engelsk synonymbok. Bruswitz, Fransk läsebok, II. Collin, Franska dialoger. Loti, Pêcheur d'Islande. Musset, Carmosine. Åtta års studentstilar. Falk, Lärobok i svensk historia för gymnasiet, I. Cohrs och Torpson, Kartbok för folkskolor och allm. läroverkens lägre klasser. Hagnell, Sverige i bilder för geografiundervisningen. Norlind, De stora geografiska upptäckternas tidevarv. Ahlberg, Vetenskapslära. Ljungkvist, Ledtråd vid logikundervisningen. Alin—Nilsson, Rymdgeometri för latingymnasiet. Bohman, Räknetabeller. Mattson, Rymdgeometri för latingymnasiet. Mattson, Rymdgeometri för realgymnasiet. Nyman, Ekvationslära för realskolan, III. Gallander, Elementär elektricitetslära. Gallander, Elementär värmelära. Lemoine, Handledning i experimentell fysikundervisning. Neander, Aristarkos. Ohlon, Lärobok i fysik, I, II. Hammarsten och Pehrson, Människokroppen. Moberg, Gymnastikens och andra kroppsövningars historia.

Av resp. författare eller utgivare: Armini, Conlectanea epigraphica. Berg, Omkring bildningsfilmen. Eliäson och Levinson, Förordningen ang. upphandling och arbeten för statens behov samt försäljning av staten tillhörig lös egendom. Eliäson, Stockholms stads handtverksförening 1865²⁹/₃ 1915. Westin, Mechanical questions. Widegren, Manuel de conversation de voyage. Sångur ur den äldre eddan, översatta av Åkerblom. Christensen, Grænseløgen. Die nationalen Verhältnisse in Schleswig; samt följande periodiska publikationer: Djurvännernas tidning. Elfsborgs läns annonsblad. Fysisk fostran. Globen. Gymnasternas tidning. Meddelanden från de nordiska interparlamentariska grupperna. Moderna språk. Nationalmusei årsbok. Tidskrift i gymnastik. Västgöta-Dals Tidning.

Av assessor C. Malm: Det nya Sverige, årg. 1—8. Statsvetenskaplig tidskrift, årg. 1—10. Ahlgren, Ernst, Pengar. Wägner, Elin, Pennskaftet. Verne, De geografiska upptäckternas historia. Baratier, A travers l'Afrique.

Av fru Elin Palmgren: 153 arbeten, huvudsakligen i filologi och pedagogik.

Av herr James Sjöstrand: Warneke, Die Freie und Hansestadt Lübeck.

Av lektor H. Svartengren: Paues, Bibliography of English Language and Literature 1922.

Dessutom hava erhållits årsredogörelser och kataloger från universitet, högskolor, allmänna läroverk och en del privata läroanstalter.

b) genom *inköp*:

Nordisk familjebok, bd 35. Sveriges statskalender 1924. Svenska akademien

ordbok, h. 67—70. Östergren, Nusvensk ordbok, h. 20—22. Noreen, Vårt språk, h. 32. Svenska dagbladets årsbok 1924. Dahl, Lärarematrikeln 1922. Dahl, Uppsatsämnen i modersmålet för studentexamen v. t. 1864—v. t. 1922. Bergqvist, Våra skolor. Ordlista över svenska språket, utg. av Svenska akademien, 8:e uppl. Steffen, Översikt av svenska litteraturen, del 2, 4 ex. Birt, Romare. De viris illustribus, 8:e Auflage, 20 ex. Homeros' Odyssée, översättning av E. Lagerlöf. Auerbach, Elementarkurs i tysk handstil, 15 ex. Duden, Rechtschreibung der deutschen Sprache, 9:e Aufl. Gullberg, Lectures variées sur la France et les Français, 15 ex. Estlander, Allmänna historien i berättelser. Steffen, Världsåldrarna, d. 1—3. Aldén, Medborgarens bok, 1. Sveriges rikes lag. Sundberg, Det svenska folklynnnet. Bohr, Drei Autsätze über Spektren und Atombau. Brocard, Trådlös telefon. Millikan, Das Elektron. Larsson, Den svenska kemiska industrien. Ekman, Djurvärldens utbredningshistoria på Skandinaviska halvön. Holmberg, Handbok i Skandinavians flora, h. 1. Thulin, Lärobok i gymnastik, I, III: 1, 3—5; samt följande tidningar och tidskrifter: Post- och Inrikes Tidningar. Forum. Svensk tidskrift. Tiden. Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri. Ord och bild. Pedagogisk tidskrift. Skola och samhälle. Svensk läraretidning. Tidning för Sveriges läroverk. Kristendomen och vår tid. Svensk kyrkotidning. Eranos. Die neueren Sprachen. Historisk tidskrift. Ymer. Tidskrift för elementär matematik, fysik och kemi. Zeitschrift für d. physikal. und chem. Unterricht. Hereditas.

Lärjungebiblioteket har vunnit följande tillökning:

a) genom gåvor:

Av *Föreningen för skidloppningens befrämjande i Sverige*: På skidor, årg. 1924.

„ lärj. i L. I C. M. *Wikstrand*: Verne, Från jorden till månen.

„ „ i 2 S. *Elow*: Rosenkrantz, Palle, Amys katt.

„ „ i 1 F. *Lyborg*: Sandberg, Bland guldgrävare och indianer.

b) genom inköp:

Andersen, H. C., Sagor och berättelser. Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok, bd 3 och 4. Lampa, Experimentbok för radioamatörer.

Av *Salmeniska fonden* samt *fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar* (se mom. 41 i denna redogörelse) hava följande bokinköp bekostats:

Mjöberg, Svensk läsebok. Rebbe, Svensk språklära. Cavallin, Latinskt skollexikon, 2 ex. Bokelund och Rodhe, Tyska översättningsövningar. Hjorth, Tysk grammatik. Hoppe, Svensk-tysk ordbok. Hoppe, Tysk-svensk ordbok. Rodhe, Tysk läsebok med ordförteckning, 3 ex. Elfstrand, Engelsk elementarbok. Hammarberg och Zetterström, Engelsk grammatik. Lindgren, Engelsk-svensk ordbok. Wenström och Harlock, Svensk-engelsk ordbok. Odhner, Lärobok i fäderneslandets historia för realskolan. Carlson, Rönholm och Moberg, Skolgeografi, 2:a kursen, 2 ex. Diercke, Skolatlas. Berg och Hagström, Räknelära, d. 2. Hedström och Rendahl, Algebra, 2 ex. Abenius, Lärobok i kemi. Bohlin, Hälsolära. Forssell och Skårman, Lärobok i botanik, 2 ex. Krok och Almqvist, Svensk flora.

Mynt- och medaljsamlingen har under året ökats med följande gåvor:

av Svenska akademien: dess minnespenning över Fredrik Cederborgh.

„ Vetenskapsakademien: dess minnespenning över Wilhelm Liljeborg.

Undervisningsmaterielen har under läsåret ökat med följande föremål:

a) genom *inköp*:

i biologi: glaskärl till akvarium;

i fysik: 3 noniemodeller, 1 lufttermometer enligt Jolly, 1 linjär termostapel, 1 Dulong-Petits apparat för bestämning av kvicksilvers utvidgning, 1 frystermometer, 1 apparat (enl. Grimsehl) för visande av svavelsyras koncentrationsändring vid elektroderna genom elektrolys, 1 Dewars kärl, 3 hävstänger, en 4-rörs radioapparat med 10 spolar, högtalare samt alla tillbehör;

i kemi: diverse förbrukningsartiklar;

i gymnastik: 2 fotbollar, 40 fäktmasker.

b) genom *gåva*:

i biologi: av lärj. i L. IV S. Ryberg: en fårskalle;

„ „ i L. I O. Bergmark: ett pressat exemplar av *Orobanche pallidiflora* från Mösseberg;

„ „ i 5 A. Harlitz: en s. k. levande pinne (*Bacillus Rossii*);

„ „ i 5 G. A. Sandstedt: två små barder av en sillval;

„ „ i 4a Olov Svensson: en samling fågelägg (22 st.)

Dessutom hava samlingarna av biologiska väggplanscher ökat genom några ritningar, som utförts av lärjungar i de högre klasserna.

Till samtliga givare frambäres härmed läroverkets värdsamma tack.

F. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

40. Efter att under nära 7 år hava saknat egna gymnastiklokaler hade läroverket under sistlidne hösttermin den glädjen att se en ny gymnastikbyggnad fullbordas. Den 29 oktober var byggnaden färdig att tagas i anspråk och den 3 november ägde invigningen rum med en enkel högtidlighet i följande ordning. Sedan en marsch spelats, överlämnade stadsfullmäktiges ordförande, doktorn H. Jennische å stadens vägnar byggnaden till läroverket, varpå undertecknad mottog densamma samt lämnade en kort redogörelse för gymnastikundervisning och gymnastiklokaler vid läroverket från det ämnet upptagits på schemat. Efter två sångnummer följde så invigningstal av läroverkets inspektor f. d. landshövdingen m. m. K. S. Husberg samt bön och psalmsång. Sedan högtidligheten, som försiggått i aulan, tagit slut, ägde gymnastikuppvisning samt förevisning av den nya byggnaden rum.

Av läroverkets gymnastiklärare, kaptenen Hj. Elfman, författad beskrivning av den nya byggnaden jämte planritningar och fotografier av densamma åtföljer denna årsredogörelse, och får jag hänvisa till dessa.

Såsom framgår av beskrivningen, saknas duschinrättning, men stadsfullmäktige hava vid sitt sammanträde den 11 mars 1924 beslutat låta anordna sådan, och kommer detta att ske instundande sommarferier.

En ny sektion till ena värmeledningsspannan har under året anskaffats.

En tvåtrådig antenn för mottagning av vid trådlös telefoni och telegrafi använda elektriska vågor har uppsatts å gamla läroverksbyggnadens tak.

Ett skåp för förvaring av teckningsmaterieell har inköpts.

23 dubbla ekbänkar och 49 likaledes dubbla furubänkar ha helt renoverats. 7 papperskorgar ha uppsatts.

Gardiner till 8 fönster ha anskaffats.

Ringledningen har utökats med ytterligare en klocka.

För expeditionens räkning har en Remington skrivmaskin inköpts.

G. Ekonomiska förhållanden.

41. Nedannämnda till läroverket hörande kassors ställning budgetåret 1 januari—30 juni 1923.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden ...	1,159, ³⁸	1,060, ⁰⁰	983, ⁸⁴	3,203, ²²	—	3,193, ⁸⁴	9, ³⁸	3,203, ²²
Ljus- och vedkassan	1,533, ³²	5,510, ⁰⁰	—	7,043, ⁹²	—	5,123, ²¹	1,920, ⁷¹	7,043, ⁹²
Biblioteks- och ma- terielkassan.....	7,830, ⁷⁸	2,544, ³³	—	10,375, ¹¹	—	5,282, ^{71*}	5,092, ⁴⁰	10,375, ¹¹
Premie- o. fattigkass.	1,156, ⁴⁵	347, ⁰⁰	—	1,503, ⁴⁵	—	472, ⁶⁵	1,030, ⁸⁰	1,503, ⁴⁵
Summa	11,679, ⁹³	9,461, ⁹³	983, ⁸⁴	22,125, ⁷⁰	—	14,072, ⁴¹	8,053, ²⁹	22,125, ⁷⁰

* Härav ha 2,500 kronor utgörande brandskadeersättning jämte upplupna räntor för inventarier i den nedbrunna gymnastikbyggnaden inlevererats till Vänersborgs stad.

Även innevarande vårtermin har Fröken Magna Sunnerdahl till rektors förfogande ställt Ettusen kronor att utdelas som stipendier.

Liksom för år 1923 har stadsfullmäktige för innevarande år anvisat 400 kronor till betalning av terminsavgiften till ljus- och vedkassan för vissa obemedlade, skötsamma och begåvade lärjungar från Vänersborgs stad.

Till läroverkets pianofond ha överlämnats: av madame Skilondz kr. 28,²⁰ (viss del av behållningen vid en av henne anordnad konsert), av operasångaren R. Hultén kr. 130,¹⁰ (nettobehållningen vid av honom anordnad konsert), av lektor Munthe kr. 65, av direktör Ullman kr. 115,²⁰ (nettoinkomsten av en aftonunderhållning), av grevinnan M. Taube kr. 200 (viss del av nettobehållningen vid ett sällskapsspektakel).

För fondens medel, som med räntor uppgingo till kr. 1,669,⁸⁴, har inköpts ett synnerligen förstklassigt Bechstein-piano för en nettokostnad av c:a 1,800 kr.

Till fonden för inköp av böcker åt mindre bemedlade lärjungar ha av givare, som vilja vara onämnda, överlämnats sammanlagt kr. 47,⁹⁵. För fondens medel ha inköpts böcker för inalles 168,³⁰. (se mom. 39).

För Salmeniska fondens medel ha inköpts böcker för kr. 8,⁵⁰.

Av givare, som vill vara okänd, har överlämnats kr. 100 såsom bidrag till inköp av mottagningsapparat för trådlös telefoni och telegrafi.

Till läroverkets fanfond ha av damer i staden överlämnats kr. 27,³⁵ i och för reparation av läroverkets fana.

För samtliga dessa gåvor frambär undertecknad läroverkets varma och vördsamma tack.

42. Under budgetåret 1 januari—30 juni 1923 har åtgått för underhåll och tillökning av

a) boksamlingarna	Kr. 557, ⁴⁰
b) den övriga undervisningsmaterielen.....	„ 537, ⁸⁷
c) inredningsmaterielen	„ 506, ⁰⁰

H. Examina och terminsavslutning m. m.

43. Vårterminen 1923 hade till **studentexamen** anmält sig 17 läroverkets lärjungar — 11 å realgymnasium, 5 å latingymnasium utan och 1 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga prövningen förklarades samtliga lärjungar berättigade till muntlig prövning.

Den *muntliga* prövningen ägde rum den 28 och 29 maj under ledning av professorerna Fr. Carlsson och E. Wadstein samt lektorn K. Beckman såsom censorer, i närvaro av läroverkets inspektor f. d. landshövdingen m. m. K. S. Husberg, regementsläkaren K. G. Cedergren, f. d. adjunkten K. Ewerth, kyrkoherden G. Helander, bankdirektören R. von Matern och vattenrättsdomaren H. v. Sydow, de senare såsom av H. Eforus inbjudna vittnen.

Därvid blevo 16 lärjungar godkända.

Höstterminen 1923 anställdes icke studentexamen vid läroverket, men en läroverkets lärjunge hänvisades med tillgodoräknande av förut avlagda skriftliga prov till h. a. läroverket i Karlstad för avläggande av muntlig prövning. I denna godkändes han icke.

Innevarande vårtermin hava till studentexamen anmält sig 25 läroverkets lärjungar — 17 å realgymnasium, 6 å latingymnasium utan och 2 å latingymnasium med grekiska. I den skriftliga prövningen förklarades 23 lärjungar berättigade till muntlig prövning. Denna är utsatt till den 2 och 3 juni.

Vårterminen 1923 hade till **realskolexamen** anmält sig 3 läroverkets lärjungar, varjämte 7 privatister hit hänvisats för examens undergående. I den skriftliga prövningen förklarades samtliga läroverkets lärjungar och 3 privatister berättigade till muntlig prövning.

Muntlig prövning ägde rum den 30 och 31 maj i närvaro av läroverkets inspektor f. d. landshövdingen m. m. K. S. Husberg, apotekaren C. G. Bergqvist, f. d. postmästaren G. Molin och direktör E. Anderson, de senare såsom av stadsfullmäktige i Vänersborg utsedda vittnen, varjämte översten E. N. D. av Sandeberg av K. Skolöverstyrelsen medgivits rätt att övervara densamma.

Härvid godkändes samtliga examinander.

Höstterminen 1923 anmälde sig till realskolexamen en läroverkets lärjunge, vilken

godkändes i såväl den skriftliga som muntliga prövningen. Denna senare ägde rum den 15 december samt försiggick i närvaro av f. d. postmästaren G. Molin och direktören E. Anderson såsom vittnen.

Innevarande vårtermin hava till realskolexamen anmält sig 6 läroverkets lärjungar, varjämte 13 privatister, av vilka dock en icke infann sig, hit hänvisats.

Av examinanderna hava samtliga läroverkets lärjungar samt 9 privatister förklarats berättigade till muntlig prövning. Denna skall taga sin början den 30 maj.

Under kalenderåret 1923 hava vid läroverket avlagts följande *fyllnadsprövningar*:
a) till *studentexamen*: i kristendom 1, i historia 1, i filosofisk propedeutik 1, i matematik å realgymnasium 2, i fysik å realgymnasium 1, i kemi 2.

b) till *realskolexamen*: ingen.

44. *Årsavslutning* med förhör och uppvisningar kommer enligt H. H. Efori beslut att äga rum i följande ordning.

Uppvisning i sång och musik äger rum i läroverkets aula *fredagen den 6 juni kl. 6 e. m.* Uppvisning i *gymnastik* samma dag kl. 12 midd. i gymnastiksalen.

Utställning av under året utförda arbeten i *teckning* hålles i teckningssalen *fredagen den 6 juni kl. 4—6 e. m.*; utställning av utförda arbeten i *slöjd* å slöjdskolans lokal torsdagen den 5 juni kl. 4—6 e. m.

Förhör i läroämnena anställes *lördagen den 7 juni kl. 1/2 10—11,20 f. m.*

Efter förhörens slut sker samling i aulan, då premier och stipendier utdelas och flyttningen tillkännagives, varefter ungdomen *hemförlovas*.

45. Att övervara årsavslutningen och därmed förenade förhör och uppvisningar får jag värdsamt inbjuda lärjungarnas föräldrar och målsmän, stadens fullmäktige och magistrat samt alla andra, som med välvilligt intresse omfatta läroverket och dess verksamhet.

46. *Nästa läsår börjar med allmänt upprop torsdagen den 28 nästa augusti kl. 5,30 e. m.* Höstterminen kommer att sluta den 20 påföljande december; vårterminen börjar den 12 januari och avslutas den 11 juni 1925.

Inträdes- och flyttningssökande skola anmäla sig senast *lördagen den 23 augusti kl. 11—12 f. m.* Prövningarna börja *måndagen den 25 augusti kl. 9 f. m.*

Herrar ämneslärare sammanträda *måndagen den 25 augusti kl. 8,45 f. m.*

Vänersborg i maj 1924.

Ernst Lundberg.

Tillägg.

Anvisning på för frivilliga självstudier under sommarferierna lämpliga uppgifter.

OBS.! Lärjungarna göras uppmärksamma på de möjligheter, lärlungebiblioteket numera erbjuder med avseende på svensk, tysk och engelsk skönlitteratur, litteraturhistoria, historia, filosofisk propeдевtik och populära vetenskapliga arbeten.

Till femte klassen.

- Historia.* Estlander, Nyare tiden. 4,50.
Björilin, Finska kriget. 3,50.
Geografi. Fagerlund och Falk, Geografisk läsebok. I. 4,50.
Sandström, Natur och arbetsliv i svenska bygder, I o. II. 3,25 och 4,90.

Till sjätte klassen och första ringen.

- Tyska.* Hans Arnold, Fritz auf dem Lande, ed. Hjorth och Lindhagen. 0,75.
Engelska. Cooper, Den siste mohikanen. Björk och Börjesson. 2,00.
Franska. Mérimée, Colomba. Fröleen.
Historia. Montelius, Livet i Sverige under hednatiden. 2,00.
Nyström, Handelns historia. 1,25.
Geografi. Svensén, Geografiska erövringar. 2,00.
Sandström, Natur och arbetsliv i Svenska bygder. I—II.
Matematik. Realskoleproblem (J. S. Hedström). 1,00.

Till andra ringen.

- Modersmålet.* Heidenstam, Karolinerna. II.
Lagerlöf, Gösta Berlings saga.
Rydberg, Singoalla.
Strindberg, Svenska öden och äventyr. 3,00.
Tyska. Gerstäcker, Das sonderbare Duell (Reclam).
Engelska. Jerome, K. Jerome, Tre män i en båt. Fahlcrantz.
Något av Galsworthy, Shaw eller Wells i övers.
Shakespeare, Köpmannen från Venedig i Hagbergs övers.
Historia. Boëthius, Historisk läsning. Forntiden och medeltiden.
Matematik. Lösning av exempel ur Möllers Algebra I och II.

Till tredje ringen.

- Kristendom.* Hj. Holmqvist, Martin Luther.
Modersmålet. Rydberg, Fribytaren på Östersjön, Singoalla.
Lagerlöf, En herrgårdssägen, Jerusalem.
Tyska. Rodhe-Abshagen, Deutsches Alltagsleben. Förkort. uppl. 0,75.
Eine Nacht im Jägerhause und andere Geschichten, ed. Rodhe. 1,25.
Henriksson, Från det moderna Tyskland. 8,00.

- Engelska.* Steffen, Engelsk litteratur i hist. framställning, bunden pris 6 kr.
 „ Ur Englands samhällsliv, Bonnier.
 Vallentin, London, Bonnier.
 Shaw, Arms & the Man, utgiven av Zachrisson.
 Stevenson, Treasure Island, utgiven av Österberg.
 Teignmouth Shore, Dickens, Bells' Miniature Series of Great Writers.
- Franska.* Anatole France, Sylvestre Bonnards brott, Björk & Börjeson.
 Nyrop, Frankrike, övers. av E. G. Sköld.
 Strindberg, Bland franska bönder.
- Historia.* O. Sjögren, Karl XI och svenska folket på hans tid.
 E. Tegnér, Svenska bilder från sextonhundratalet.
 Stavenow, Den stora engelska revolutionen.

Till fjärde ringen.

- Kristendom.* Bousset, Religionens väsen.
 Heiler, F. Katolicismen.
- Modersmålet.* Levertin, Svenska gestalter.
 Sylwan, Svensk litteratur vid adertonhundratalets mitt.
 Cederschiöld, Om svenskan som skriftspråk.
 Strindberg, Svenska öden och äventyr.
 Böök, Svenska studier.
- Latin.* Birth, Romare.
 Schück, Rom. En vandring genom seklerna.
- Grekiska.* Bergstedt, Grekisk kulturhistoria. 3,²⁵.
 Athena av M. P:son Nilsson, A. Lindskog, Hans Larsson.
- Tyska.* Suderman, Frau Sorge, ed. Alving och dessutom samma uppgifter som till tredje ringen.
- Engelska.* Stevenson, The Pavillon on the Links, ed. Rodhe and Harvey. Gleerup.
 Något av Shakespeares dramer i Hagbergs övers., t. ex. Hamlet, En mid-sommarnattsdröm, Julius Cæsar, Köpmannen från Venedig. Gleerups förlag, häften à 2 kr., innehållande 3 dramer.
 Stevenson, Dr. Jekyll and Mr. Hyde. ed. Urström.
 Vachell, Harrow-on-the-Hill, ed. Ageberg.
 E. Björkman, W. Shakespeare, Verdandi 173.
 Se för övrigt ring II och III.
 För allmänna språkstudier: Ljungstedt, Språket, dess liv och ursprung, Verdandi, 30; Cederschiöld, Språk i språket, Verdandi, 163, 164.
- Franska.* Anatole France, Le crime de Sylvestre Bonnard, ed. Hultenberg.
 Victor Hugo, Les Misérables, ed. Hultenberg.
 Andra arbeten av Anatole France i övers.
 Romain Rolland, Jean Cristophe i övers.
 R. Steffen, Victor Hugo, Verdandi, 90.
- Historia.* E. Hildebrand, Sveriges historia intill 20:de seklet, avd. 8.
 Stavenow, Frihetstiden, Gustaf III.
 S. Clason, Gustaf IV Adolf och den europeiska krisen under Napoleon.

Filosofisk propedeutik. Larsson, H., Kunskapslivet. 2,⁵⁰.

Almqvist. Vårt tankeliv. 1,⁵⁰.

Matematik. Lösning av studentproblem.

Fysik. Lösning av studentproblem.

Starck, Materiens struktur. 2,²⁵.

Holm och Friman, Elektricitet och magnetism enligt modern åskådning. 2,²⁵.

Ordning vid förhören den 7 juni 1924.

Klass. ring.	9, ¹⁵ — 9, ³⁰	9, ³⁰ —10	10, ¹⁰ —10, ⁴⁰	10, ⁵⁰ —11, ²⁰
Ring III	M o r g o n b ö n	R. <i>Matematik</i> : Viberg L. <i>Franska</i> : Svartengr.	R. <i>Kemi</i> : Eliasson L. <i>Fysik</i> : Munthe	<i>Modersmålet</i> Brieskorn
Ring II		R. <i>Kristendom</i> : Steen L. <i>Latin</i> : Armini	R. <i>Franska</i> : Svartengr. L. <i>Historia</i> : Brieskorn	R. <i>Matematik</i> : Munthe L. <i>Tyska</i> : Lindholm
Ring I		R. <i>Matem.</i> : Lundberg L. <i>Fysik</i> : Fahlström	R. <i>Kristendom</i> : Steen L. <i>Tyska</i> : Nilsson	R. <i>Engelska</i> : Reimers L. <i>Latin</i> : Rydholm
Kl. 5		<i>Historia</i> Carlsson	<i>Tyska</i> Rydstam	<i>Biologi</i> Eliasson
Kl. 4 a		<i>Engelska</i> Lindholm	<i>Historia</i> Armini	<i>Fysik</i> Viberg
Kl. 4 b		<i>Tyska</i> Rydstam	<i>Modersmålet</i> Väring	<i>Geografi</i> Hellmick
Kl. 3		<i>Historia</i> Rydholm	<i>Biologi</i> Sjögren	<i>Modersmålet</i> Rydstam
Kl. 2		<i>Tyska</i> Nilsson	<i>Matematik</i> Hellmick	<i>Geografi</i> Sjögren
Kl. 1		<i>Tyska</i> Reimers	<i>Historia</i> Carlsson	<i>Kristendom</i> Väring

Samliga förhör försiggå i klassrummen.

Kl. 11,³⁶ f. m. avslutning i aulan.

Med avseende på nästa läsår erinras om följande bestämmelser i gällande skolstadga angående:

a) *Inträdesfordringar.*

§ 28.

1. Ej må i allmänt läroverk som lärjunge intagas under höstterminen annan än den som, då inträde sökes, redan uppnått eller som före kalenderårets utgång uppnår nio års ålder, ej heller under vårterminen annan än den, som före utgången av närmast föregående kalenderår uppnått nämnda ålder.

2. Ej må någon, som före det kalenderår, då inträde sökes, fyllt tolv år, intagas i realskolans första klass; och iakttages beträffande intagning i realskolans övriga klasser, att den med ledning av detta stadgande för varje klass beräknade åldern ej må vara överskriden. Undantag från de i detta moment givna bestämmelser må rektor efter prövning av omständigheterna och efter kollegiets hörande kunna medgiva.

3. Inträdessökande skall förete dels intyg av vederbörande prästerskap, innehållande uppgift om föräldrar, födelseort, ålder och, där så ske kan, uppförande samt anteckning därom, att han haft naturliga eller vaccinkoppor, dels ock intyg av läkare, att han icke lider av sjukdom eller lyte, som gör honom olämplig för skolarbete eller kan menligt inverka på medlärjungar. Har han förut varit i annat allmänt läroverk intagen, skall han dessutom förebrija vederbörligt avgångsbetyg från det läroverk, han senast bevistat.

§ 29.

1. För *inträde i Realskolans första klass fordras:*

a) förmåga att tydligt och säkert läsa innantill och att med egna ord redogöra för innehållet av en uppläst enkel berättelse;

b) någon färdighet i välskrivning;

c) någon färdighet i rättskrivning;

d) kännedom om viktigare berättelser ur gamla testamentet och ur evangelierna; några psalmverser;

e) färdighet i användandet av de fyra räknesätten med hela tal, högst fyrsiffriga, dock att vid multiplikation och division må i regel fordras användning endast av multiplikatorer och divisorer hämtade från talområdet 1—10; någon kännedom om sorter och någon övning i huvudräkning;

f) någon kännedom om hembygdens natur och arbetsliv ävensom om de enklaste geografiska företeelserna, någon förmåga att förstå och använda karta.

4. Den, som söker *inträde i gymnasiets fjärde ring*, äger rätt till befrielse från prövning i ett eller två läroämnen, motsvarande den rätt till befrielse från viss del av undervisningen, som enl. § 8 tillkommer lärjunge å gymnasiet; skolande lärjunge, som önskar begagna sig av sådan rätt, *vid inträdet* ådagalägga, att han i de läroämnen, i vilka han önskar befrielse från prövning, äger för flyttning till tredje ringen erforderliga kunskaper.

b) *Bortval av ämnen i gymnasiets 3:dje och 4:de ringar.*

§ 8.

1. Lärjunge, som blivit flyttad till gymnasiets tredje ring, äger *efter av målsman hos rektor gjord skriftlig anmälan*, rätt att *vid läsårets början**) bortvälja ett å den stadgade timplanen förekommande läroämne eller teckning eller ock två av dessa ämnen, såvida de i högsta ringen tillsammans ej upptaga mer än sex timmar i veckan.

Härvid bör dock iakttagas, att alla lärjungar skola delta i undervisningen i modersmålet samt, med undantag för lärjungar, som tillhöra främmande trosbekännelse, i kristendom.

2. Lärjunge å realgymnasiet, som bortvalt matematik, äger rätt att efter samråd med vederbörande lärare följa undervisningen i de delar av ämnet, vilka han behöver inhämta för att kunna tillgodogöra sig undervisningen i fysik.

3. Har lärjunge vid inträdet i gymnasiets tredje ring icke eller endast till en del använt sin rätt till bortval, vare han oförhindrad att sedermera *vid läsårets början* använda denna sin rätt inom de i mom. 1 angivna gränser.

4. Önskar lärjunge åter begagna undervisningen i bortvalt ämne, skall han vid särskild anställd prövning visa sig äga härför *erforderliga* kunskaper.

Vid tillämpning av ovanstående bestämmelser bör med avseende på den verkan, bortval av ämne kan komma att utöva på blivande flyttning och studentexamen, iakttagas följande:

a) lärjunge, som i tredje ringen fullständigt begagnat sin rätt till bortval av ämne, måste för att kunna flyttas till fjärde ringen vara godkänd i *alla* återstående ämnen;

b) lärjunge skall i *den skriftliga prövningen* för studentexamen *deltaga i minst 3* av de prov, som anordnas å den bildningslinje, han tillhör, dock med skyldighet för honom att i varje fall delta i modersmålsprovet;

c) lärjunge är berättigad att å den bildningslinje, hans examen avser, undergå skriftlig prövning såväl i bortvalt ämne som i ämne, i vilket han icke önskar muntligen prövas;

d) lärjunge, som erhållit minst vitsordet Godkänd *för den svenska uppsatsen och två andra skriftliga prov*, äger att undergå muntlig prövning; dock att lärjunge å realgymnasiet, som varken i matematik eller i fysik avlagt godkänt skriftligt prov, ej må äga undergå dylik prövning, såvida icke två tredjedelar av de lärare, som under sista terminen undervisat honom i de till den muntliga prövningen hörande ämnen, anse sådant böra honom medgivas;

e) lärjunge, som endast deltagit i tre skriftliga prov och därvid erhållit minst vitsordet Godkänd blott för den svenska uppsatsen och ett av de båda andra proven, må det oaktat kunna förklaras berättigad att undergå muntlig prövning, såvida två tredjedelar av de lärare, som under sista terminen undervisat honom i de till den muntliga prövningen hörande ämnen, anse sådant böra honom medgivas;

f) i *den muntliga prövningen* är lärjunge skyldig att underkasta sig förhör i *kristendom och modersmålet* samt i *minst åtta av övriga läroämnena* eller i *sju av dessa*,

*) Enligt K. K. av den 3 sept. 1915 kan Kungl. Skolöverstyrelsen på särskild framställning medgiva bortval även å annan tid. Sådan framställning skall göras genom Rektor.

såvida i detta senare fall de två återstående läroämnena å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar.

g) om lärjunge i den muntliga prövningen erhållit vitsordet godkänd eller däröver i minst tio av de läroämnena, som finnes upptaga å fjärde ringens timplan, eller i *nio* av dessa ämnen, och i detta senare fall de två återstående läroämnena å timplanen tillsammans ej upptaga mer än sex veckotimmar, skall han i examen godkännas, såvida ej mer än halva antalet av censorerna finner honom böra på grund av bristande insikter och mogenhet underkännas.

Högre allmänna läroverkets

i Vänersborg

nya gymnastikbyggnad

Läroverkets nya gymnastikbyggnad.

Den 5 januari 1917 nedbrann läroverkets gamla gymnastikbyggnad till grunden. I närmare 50 år hade den då tjänat sitt ändamål. Den uppfördes nämligen år 1872. Visserligen fyllde den ej en nyare tids alla fordringar på en gymnastiklokal, men den var dock ännu fullt användbar och någon fråga om dess ombyggnad hade nog ej på länge blivit väckt, om ej branden kommit emellan och nödvändiggjort en sådan.

Omedelbart efter branden avlät rektor en skrivelse till stadsfullmäktige med anhållan om vidtagandet av åtgärder för gymnastiklokals återuppbyggnad. Under åren 1917 och 1918 utarbetades även genom drätselkammarens försorg åtskilliga förslag till nybyggnad, men intet av dessa förslag ansågs lämpligt att föras vidare. Orsaken här till torde nog förnämligast vara att söka i att tiden ansågs ogynnsam för startandet av ett omfattande nybyggnadsarbete. De svåra förhållanden, som rådde under slutet av och närmast efter världskriget, gjorde alla beräkningar vanskliga och de höga materialpriserna och arbetslönerna verkade avskräckande på lusten att inlåta sig på byggnadsföretag. Allt detta gjorde att frågan fick vila till år 1920, då arbetet med att föra den framåt åter upptogs.

Sedan under början av detta år åtskilliga förslag uppgjorts och granskats av drätselkammaren men på grund av kostnadsskäl måst förkastas, uppdrogs åt stadsingenjör J. Hallmén att utarbeta ett nytt förslag. Detta, som även upptog vaktmästarebostad, var färdigt i början av mars 1920 och hänsköts då till läroverkets collegium i och för yttrande. Sådant avgavs den 9 i samma månad och innebar i stort sett ett godkännande av förslaget med framhållande av några smärre önskemål. Förslaget underställdes därefter underhand gymnastikinspektören, professor Sellén, vilken anmärkte på avsaknaden av dusch- och materielrum. Nytt förslag utarbetades, upptagande materielrum men ej duschrum. Som orsak till att sådant ej upptogs anförde drätselkammaren, att den ansåg, att en forcerad dusch skulle under den kalla årstiden kunna medföra hygieniska vådor för skolungdomen. Kollegiet, som den 8 juni yttrade sig om förslaget, kunde ej dela riktigheten av drätselkammarens uppfattning om vådorna av dusch för skolungdomen utan ville tvärtom göra ett bestämt uttalande till förmån för inrättandet av ett duschrum; i övrigt beslöt collegiet godkänna det framlagda förslaget. Drätselkammaren ansåg sig dock icke kunna tillmötesgå önskemålet beträffande duschrum i annat avseende än att utrymme bereddes för att i en framtid eventuellt möjliggöra införandet av dusch. Förslaget översändes till Kungl. Skolöverstyrelsen, varefter det gick till Kungl. Byggnadsstyrelsen, som framställde en del mindre anmärkningar och remitterade ärendet. Förslaget omarbetades av drätselkammaren med hänsyn till de av byggnadsstyrelsen framställda anmärkningarna, varefter huvudritningar och fullständigt kostnadsförslag utarbetades. Detta senare slutade nu på en summa av 218,000 kr. Förslaget underställdes änyo collegiet, som den 7 juni 1921 beslöt att för sin del godkänna detsamma. Därefter återgick det till byggnadsstyrelsen, varifrån det den 29 nov. 1921

återkom med fastställelse. Sedan kunde ärendet äntligen gå till stadsfullmäktige för avgörande. Dessförinnan underkastades dock kostnadsberäkningarna en omarbetning med hänsyn till det prisfall å arbetsmarknaden, som inträtt efter förslaget utarbetande. Man ansåg sig därvid kunna göra en minskning med 20 % å de ursprungliga beräkningarna, på grund varav kostnadsförslaget alltså skulle sluta på en summa av 174,400 kr. Till förfogande fanns 27,500 kr. utgörande fonderade brandstodsmedel för den nedbrunna gymnastiklokalen jämte inredning, och återstod alltså ett belopp av 146,900 kr. att fylla genom anslag.

Vid sammanträde den 13 juni 1922 beslöto stadsfullmäktige att bevilja ett anslag av 150,000 kr. för att tillsammans med fonderade brandstodsmedel av 27,500 kr. utgå för uppförande av ny gymnastikbyggnad för läroverkets räkning, att de anslagna medlen skulle täckas genom lån på lång tid, samt att arbetet med byggnadens uppförande snarast möjligt skulle påbörjas.

Arbetet utbjöds å entreprenad och som entreprenör för själva byggnadsarbetet antogs byggnadsfirman Bröderna Lindgren, Vänersborg, vars anbud slutade å 122,000 kr. Dessutom avslutades följande entreprenadkontrakt:

1) Med Lundviks mekaniska verkstad om utförande av värme- och ventilationsanläggningar för 8,000 kr.

2) Med samma firma om utförande av sanitetsanläggningar för 5,700 kr.

3) Med A. E. G., Göteborg, om utförande av den elektriska installationen för 590 kr.

4) Med A.-Bol. Svensk gymnastikmateriel, Hultsfred, om inredning av gymnastiksalen för 12,213 kr.

5) Med snickerifirman Bröderna Svensson om inredning i avklädningsrummen och korridoren samt å läktaren med bänkar, hängare, kläd- och skoskåp för 2,865 kr.

6) Med Bröderna Lindgren om uppförande dels av redskapsskjul å gården för 1,300 kr. samt dels av mur med järnport å Drottninggatan för 800 kr.

Erforderliga målningsarbeten hava utförts av Bröderna Danielsson.

I aug. 1922 påbörjades grundläggningsarbetena, i dec. samma år var byggnaden under tak, och den 29 okt. 1923 var gymnastiksalen färdig att tagas i bruk.

Beskrivning av byggnaden.

Den nya byggnaden, som utgöres av en huvudbyggnad med en mot väster utskjutande flygel, är belägen dels å den gamla gymnastikbyggnadens tomt utmed Östergatan, dels å den gamla skolgården och dels å den f. d. Lindbergska tomten. Den är uppförd av tegelsten och på utsidan behandlad med puts. Grunden och sockeln äro av betong med beklädnad å synliga delar med granit. Takkonstruktionen är av trä och taken äro täckta av galvaniserad järnplåt. Byggnaden uppvärms med lågtrycksånga, alstrad i en i källarvåningen belägen lågtryckspanna.

Huvudbyggnaden inrymmer gymnastiksal jämte redskapsrum och rum för gymnastikläraren. Ovanför dessa senare rum finnes en rymlig läktare, till vilken uppgång finnes från en mindre förstuga med utgång å Östergatan.

Gymnastiksalen är 24 mtr lång, 11,5 mtr bred och 6,5 mtr hög. Väggarna och taket äro oljemålade. Golvet är av kvistfritt furu och indränkt med "metallic liquide".

Inredningen, vartill förslag och ritning uppgjorts av Major J. G. Thulin, består av

- 60 fack ribbstol, 2,⁹³ cm. hög,
- 3 bommar att hissas mot taket med motvikt i båda ändar,
- 3 bommar att hissas mot vägg med motvikt i en ända,
- 6 dubbelbommar att hissas mot vägg med motvikt i en ända,
- 1 bomstolpe att skjutas mot vägg å skena i taket,
- 2 dubbeltrummor i golvet med luckor,
- 4 bomstolpar att fällas ned i golvet,
- 4 treradiga lodstegar att dragas mot vägg,
- 8 lejdare,
- 4 enkla båglinor,
- 2 dubbla avmatarstegar,
- 8 avmatarlinor,
- 16 lodlinor,
- 10 gölingar,
- 1 häst, läderklädd (större),
- 1 „ „ (mindre),
- 1 bock, „ (större),
- 2 bockar, skinnklädda (mindre),
- 2 plintar med läderklädsel,
- 2 hoppställ med korgbollställ,
- 10 långbänkar, 3,⁷¹ m.,
- 8 bomsadlar.

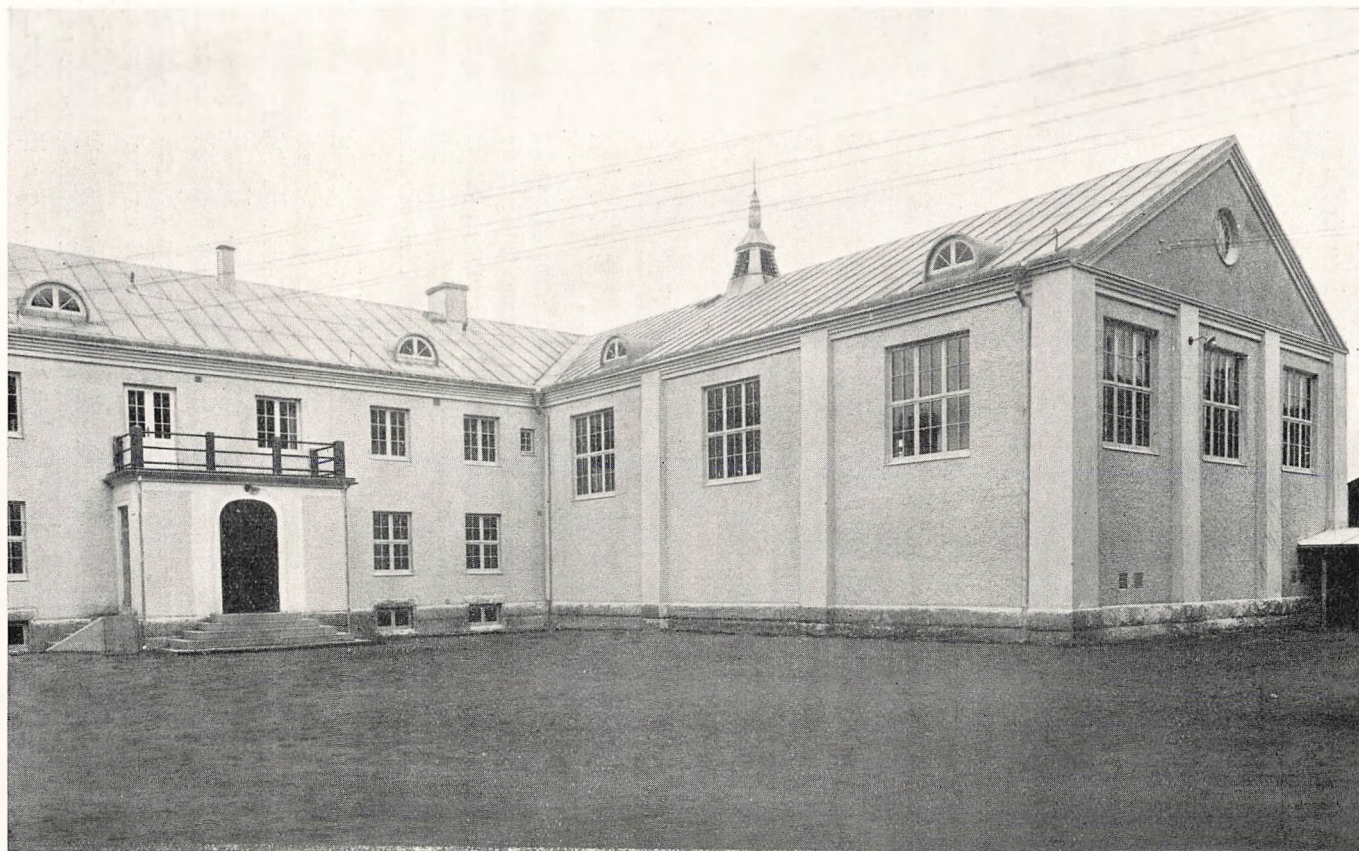
I redskapsrummet finnes ett ställ för floretter samt ett större och två mindre skåp för fäktsmasker.

Den åt gården belägna **flygelbyggnaden** är uppförd i två våningar, varjämte grunden är utgrävd för källarlokal. I källarvåningen finnes ångpannerum jämte kolbod samt vedbod, tvättrum och matvarukällare, de tre senare tillhörande vaktmästarebostaden. I bottenvåningen finnes en korridor samt två större och ett mindre avklädningsrum. I de större avklädningsrummen inrymmer 46 skoskåp med sammanlagt 552 skofack samt bänkar med klädhängare. I det mindre avklädningsrummet och korridoren finnes tillsammans 90 klädsåp.

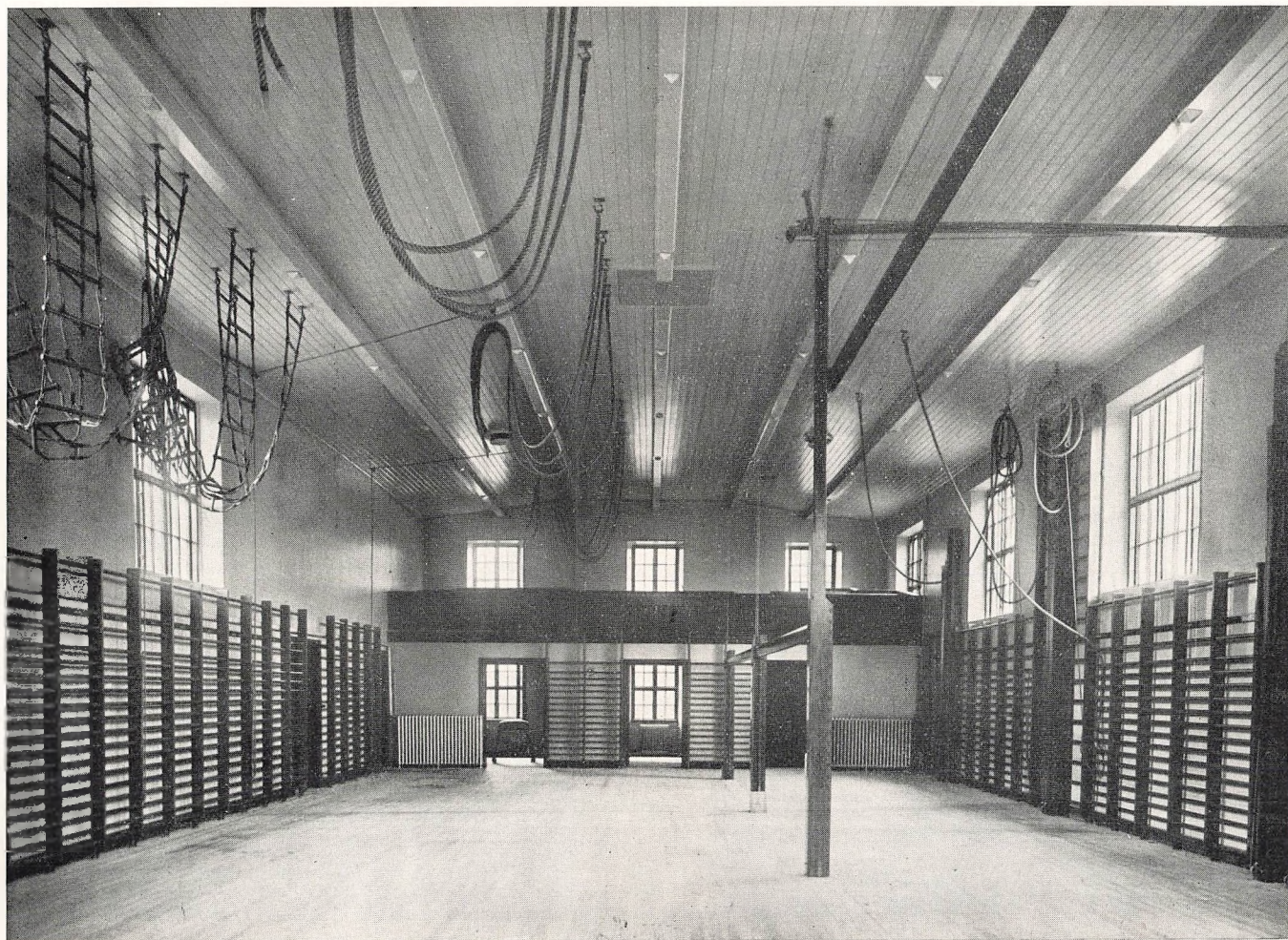
I övre våningen finnes vaktmästarebostad, som f. n. och tills läroverket kan komma att behöva ett av rummen består av tre rum och kök, samt frukostrum, avsett för sådana lärjungar, som ej hava sitt hem i staden. Dessutom finnes ett disponibelt utrymme, 11 m. långt och 4,⁵ m. brett, för framtida behov. Utanför västra gaveln av flygelbyggnaden finnes en mindre tillbyggnad, inrymmande toilettanordningar för skolans lärjungar. Gården framför gymnastikbyggnaden är å de fria delarna åt Östergatan och Drottninggatan omgärdad med en betongmur med en port av järn åt Drottninggatan. Å gården finnes en mindre byggnad, 6,⁴ m. lång och 2,⁵ m. bred, avsedd till förvaring av lek- och idrottsmateriel samt av redskap och materiel för städning och renhållning. Dessutom finnes utmed muren åt Östergatan ett velocipedstall för lärjungarnas räkning.

Vänernborg i oktober 1923.

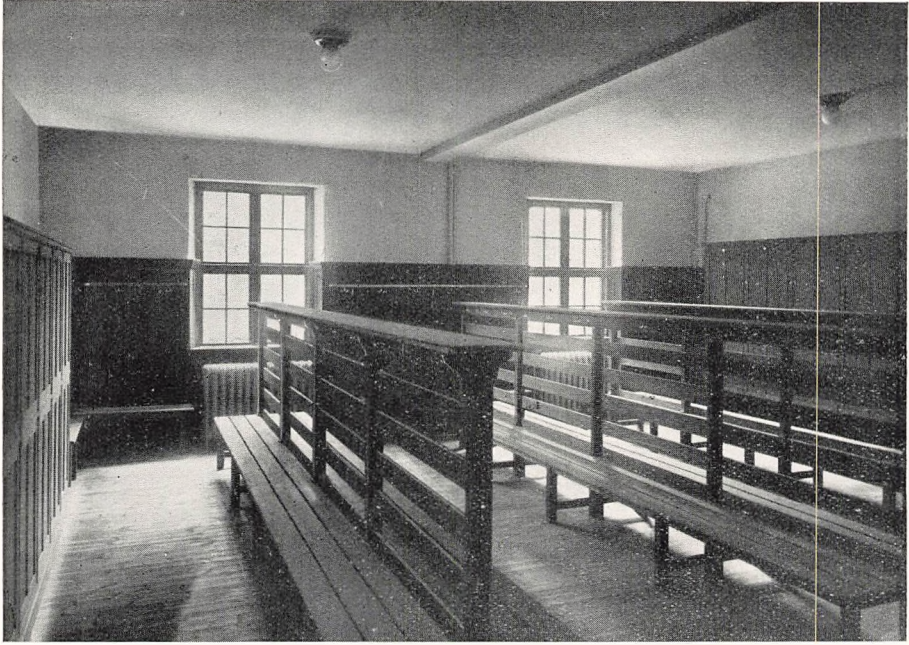
HJALMAR ELFMAN,
Gymnastiklärare.

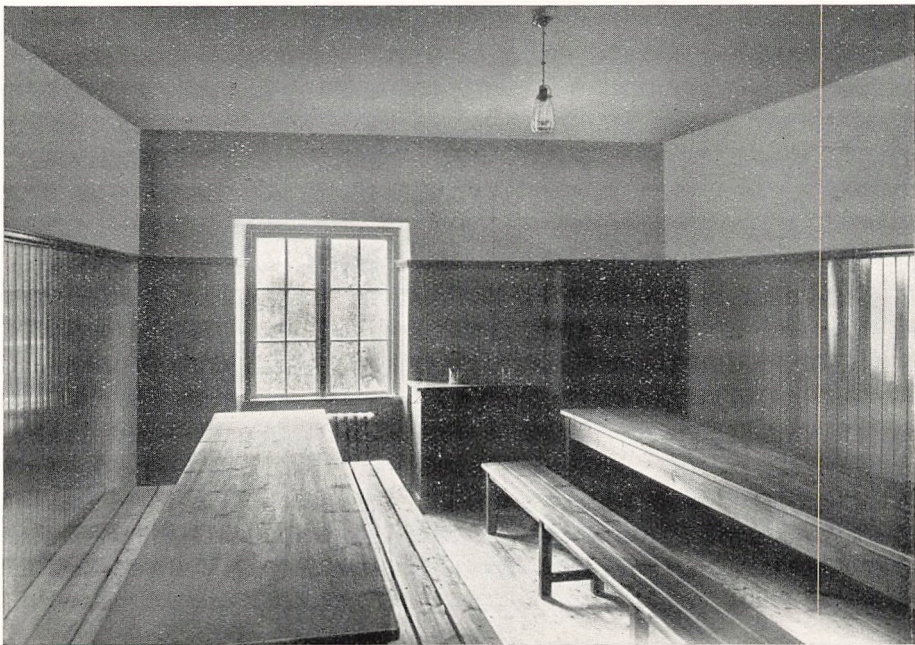
NYA GYMNASTIKBYGGNADEN

GYMNASTIKSALEN

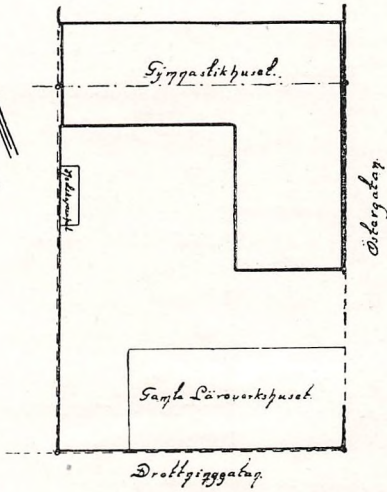

ENA OMKLÄDNINGSRUMMET.

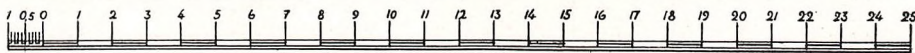
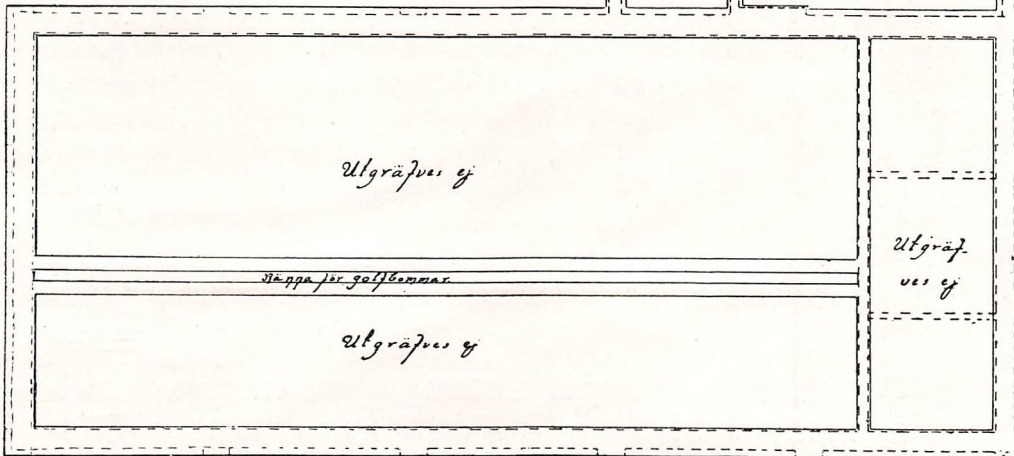
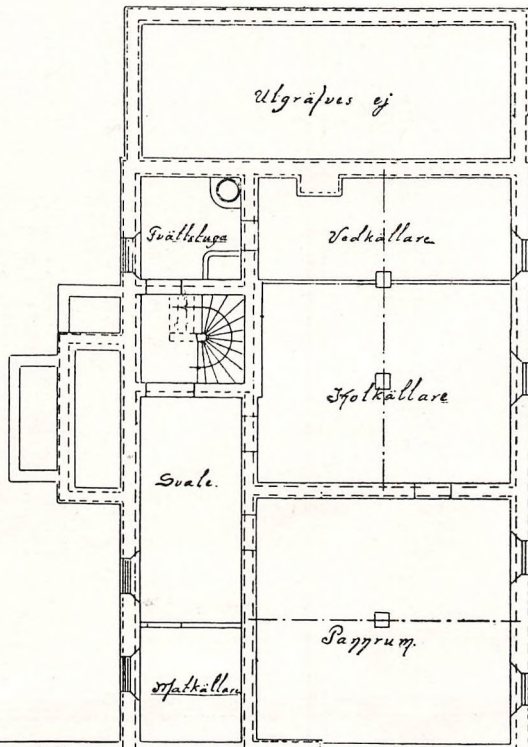
FRUKOSTRUMMET.

Situationsplan.

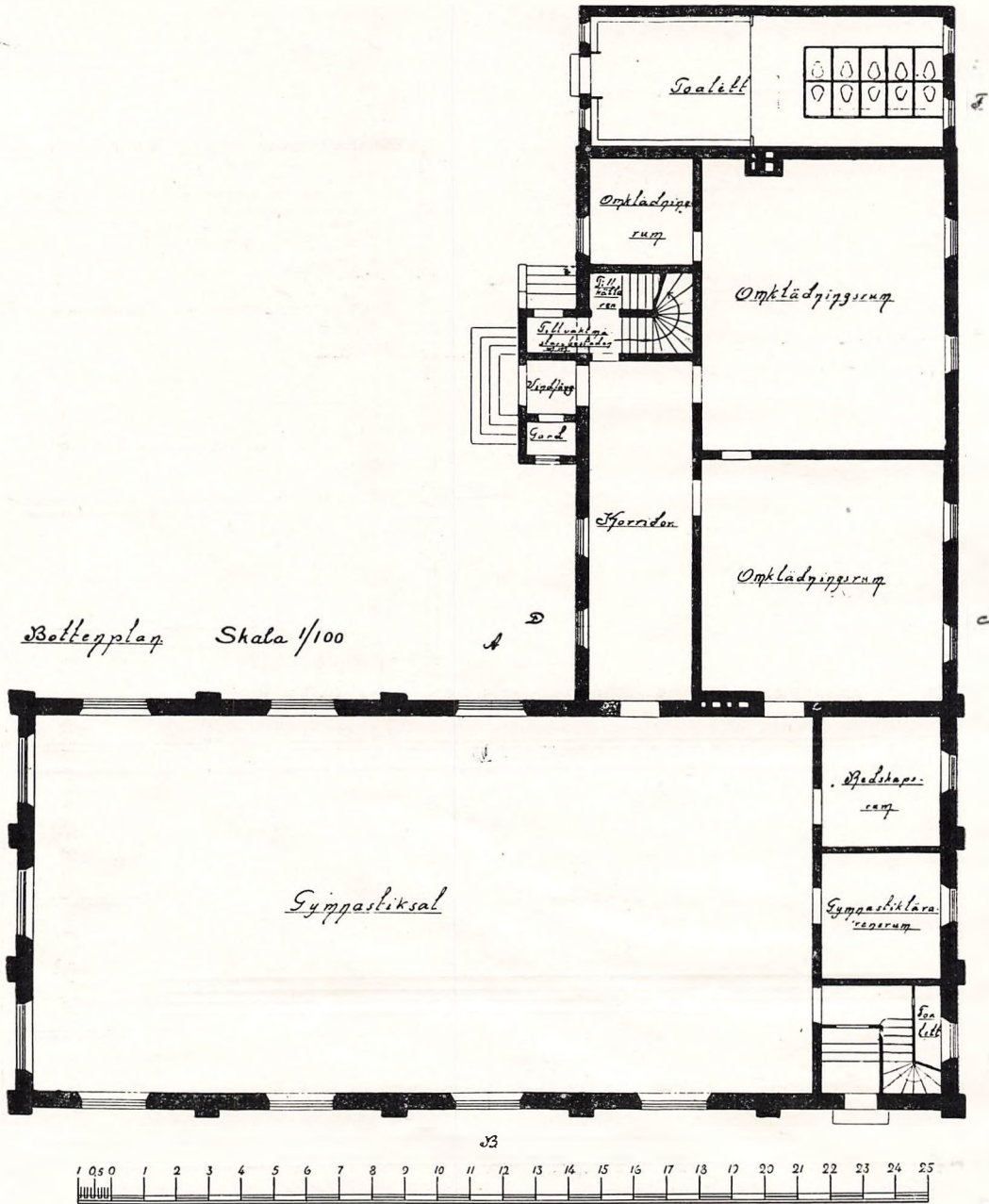

Grundplan.

SITUATIONSPLAN.

PLAN AV KÄLLARVÅNINGEN.

PLAN AV 1:STA VÅNINGEN

